№ 62 (2813) ▪ Середа, 3 квітня 2002 року ▪ Ціна договірна

Голос України

Газета Верховної Ради України

Освячено та встановлено хрести на нещодавно зведеному в Полтаві Божому Храмі Віри, Надії і Любові.
На знімку: *під час урочистостей біля храму* ***(справа наліво)*** *міський голова Анатолій Кукоба, глава облдержадміністрації Євген Томін, митрополит Полтавський та Кременчуцький Пилип.*

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (Укрінформ).

ЦЬОГО ДНЯ

▪ *1802 р.* На Закарпатті народився Юрій Венелін (спр. прізвище Гуца), історик-славіст. Розробив ряд питань з історії закарпатських українців. ▪ *1850 р.* Помер бджоляр Петро Прокопович, винахідник рамкового вулика. ▪ *1855 р.* Тривала "київська козаччина" — масові виступи селян, породжені чутками про запис на Кримську війну та визволення з кріпацтва. ▪ *1907 р.* У Кам'янці-Подільському народився письменник Володимир Бєляєв, автор, зокрема, трилогії "Стара фортеця". ▪ *1929 р.* В СРСР заборонено всі види діяльності релігійних установ, крім богослужіння.

Здобутки і втрати

6 виборчих блоків і партій подолали 4-відсотковий рубіж

Несподіванки перегонів

Підрахування голосів триває вже третю добу. Опрацювали майже 94 відсотки бюлетенів. Як зазначив на прес-конференції голова Центральної виборчої комісії Михайло Рябець, сподіватися на несподіванки не доводиться.

І не дивно. Виборчий блок «Наша Україна» постійно —після надходження в інформаційно-аналітичну систему ЦВК результатів підрахунку голосів на виборчих дільницях — збільшує відрив як від Комуністичної партії, так і від виборчого блоку «За єдину Україну!». Віктор Ющенко і його команда вже набрали 23,5 відсотка голосів у виборчому марафоні.

Другими йдуть комуністи, за яких віддали свої голоси 20,03 відсотка виборців. Це менше, ніж на минулих парламентських виборах, коли компартія була безперечним лідером, набравши майже чверть голосів українців, що дало їй змогу сформувати найбільшу фракцію у Верховній Раді третього скликання.

Блок «За єдину Україну!» отримав 12,09 відсотка голосів виборців. Лідер блоку Володимир Литвин переконаний, що «партія влади» здобула перемогу.

Соціалістична партія України і виборчий блок Юлії Тимошенко перетнули семивідсотковий рубіж, а у Полтавській області соціалісти навіть здобули переконливу перемогу.

(Закінчення на 2-й стор.).

Прогрес є, але ще більше треба зробити

США готові співробітничати з новим складом Верховної Ради України. Про це заявили міжнародні спостерігачі від американського Міжнародного республіканського інституту (МРІ), який з 1992 року співпрацює з партнерами в Україні для розвитку демократії, проводить навчання представників партій і членів виборчих комісій. «Любов Сполучених Штатів до України не залежить від того, хто сформує парламентську більшість, бо вона грунтується на дружніх відносинах між народами двох країн», — зазначили члени делегації, які спостерігали за виборами в 11 областях нашої держави.

Відповідаючи на запитання журналістів, наскільки вибори в Україні були чесними і відповідали всім демократичним вимогам, президент МРІ Джордж Фолсом заявив: «Без сумніву, порівняно з попередніми виборами прогрес є, але потрібні покращення у виборчому процесі, оскільки було недостатньо справедливості й у цьому вимірі демократичних стандартів не досягнуто».

(Закінчення на 5-й стор.).

Перспектива

Призов зекономить кошти

Розпочався призов юнаків на строкову військову службу і звільнення тих, які відслужили встановлений термін. Про це повідомив начальник головного організаційно-мобілізаційного управління, заступник начальника Генерального штабу Збройних сил України генерал-лейтенант Микола Матюх.

За його словами, відправка призовників у військові частини проводитиметься у досить стислі строки, щоб мінімізувати витрати за рахунок більш раціонального використання матеріально-технічної бази військових комісаріатів.

Згідно з указом Президента України, у війська буде відправлено 46 тисяч 800 чоловік.

До речі, майже 20 відсотків потенційних призовників не мають базової середньої освіти і тому не можуть служити у військових частинах з підвищеними вимогами, **повідомляє УНІАН.**

За останні тридцять років ученими запропоновано сотні, коли не тисячі, унікальних розробок у сфері створення та виробництва нових конструкційних матеріалів. Проте найстаріший з них — сталь — залишається незамінним. Кожні п'ять років її світове споживання збільшується майже на 100 млн. тонн. Отже, чорна металургія у недалекій перспективі, як і раніше, залишатиметься становим хребтом сучасної індустрії.

(Закінчення на 4-й стор.).

Колаж Юлії ЄФІМОВОЇ.

У номер

Іде похолодання

Після тривалого тепла в Україні знизиться температура повітря.

З четверга по суботу вночі на півночі й заході країни очікується до 1—7 морозу, на Лівобережній Україні місцями до мінус 10, на Південному узбережжі Криму — 0—2 тепла. Вдень в Україні 3—9 градусів тепла, й лише на Закарпатті стовпчик термометра підніметься до 7—12 тепла, **повідомляє Укргідрометцентр.**

Вибори-2002

Крісло захопили силою

Учора зранку кандидат на посаду міського голови Черкас Анатолій Волошин у супроводі двох десятків охоронників захопив кабінет черкаського градоначальника Володимира Олійника і став віддавати розпорядження і накази членам виконкому, **повідомляє УНІАН.**

В. Олійник назвав дії А. Волошина «захопленням влади у Черкасах». Натомість А. Волошин заявив, що займає приміщення на основі попередніх даних недільного голосування. За власними даними А. Волошина, він випередив чинного градоначальника більш як на дві тисячі голосів.

Про цю подію Володимир Олійник повідомив усіх керівників силових структур області і зажадав вжити заходів. Утім заступник начальника УМВС у Черкаській області Юрій Олійник заявив, що силою звільняти кабінет мера він не збирається, аби не спровокувати масового безладдя.

Врожай-2002

Близько проміжний фініш

Якщо вірити повідомленням Мінагрополітики, яровими культурами в Україні засіяно майже третину запланованої площі. Сівбу ранніх зернових завершили АРК, Кіровоградська, Миколаївська, Одеська, Дніпропетровська області і, за прогнозами, кампанію буде завершено найближчими днями. Враховуючи озимі, зерновий клин 2002 року сягне 15,8 млн. га, що майже відповідає минулорічним показникам.

До якісного зв'язку ще й додаткові послуги

— За темпами розвитку телекомунікацій, впровадження нових інформаційних технологій Житомирщина посідає провідне місце в Україні, — вважає голова Державного комітету зв'язку та інформатизації Станіслав Довгий. Про це він повідомив під час відкриття в Коростишеві цифрової АТС, сервісного центру та Інтернет-клубу. В урочистій церемонії взяв участь глава адміністрації Президента України Володимир Литвин. Того ж дня розпочав роботу сервісний центр електрозв'язку в Житомирі, де можна отримати весь спектр послуг, що їх надає «Укртелеком». Комп'ютерний центр дасть змогу проводити відеоконференції, дистанційне навчання. Останнє важливо ще й тому, що Житомирська дирекція ВАТ «Укртелеком» спільно з Житомирським інженерно-технологічним інститутом створюють кафедру, де студенти вивчатимуть нові технології. Представлено й комплекс цифрових станцій, щойно введених у дію. В Житомирі їх п'ять, ще одна — в Бердичеві.

(Закінчення на 3-й стор.).

P. S. 3 квітня пенсії в Україні підвищено на 10 відсотків

Здобутки і втрати

6 виборчих блоків і партій подолали чотирьох-відсотковий рубіж

Підсумки виборів-2002

(Початок на 1-й стор.).

Схоже, не на такий результат розраховували об'єднані соціал-демократи: за них віддали голоси лише 6,18 відсотка виборців.

Найбільші невдахи виборчих перегонів — Партія зелених України, яка отримала заледве більш як один відсоток голосів виборців. Схоже, вона стала жертвою двох віртуальних проектів — політичного об'єднання «Жінки за майбутнє» і Команди озимого покоління, які випередили ПЗУ в підсумку змагання за український електорат, проте також опинилися за стінами парламенту.

Трохи не вистачило голосів виборців для проходження до Верховної Ради виборчому блоку Наталії Вітренко, який отримав 3,22 відсотка голосів українців.

Попереду — самовисуванці

Якщо у багатомандатному виборчому окрузі громадяни віддавали перевагу політичним силам з яскраво вираженою ідеологією, то у мажоритарних округах — перевага на боці самовисуванців, які не ідентифікували себе з жодною політичною силою. Таких серед лідерів одномандатників налічується 91 особа.

Другим за кількістю мажоритарників іде блок «За єдину Україну!». Його представники здобули перемогу або лідирують у 68 одномандатних округах. Кандидатів від «Нашої України» виборці підтримали у 42 округах. Окрім того, перемогу здобули 7 кандидатів від компартії, по 4 — від блоку Демпартія-Демсоюз, блоку «Єдність», об'єднаних соціал-демократів, 3 — від Соціалістичної партії України, по одному кандидату від партії Національно-економічного відродження України та від Української морської партії.

З урахуванням результатів у мажоритарних округах найбільшу кількість місць у Верховній Раді отримає виборчий блок Віктора Ющенка «Наша Україна» — 112. Виборчий блок «За єдину Україну!» отримає 104 депутатських мандати. Комуністи у складі своєї фракції налічуватимуть 66 народних депутатів, Соціалістична партія — 24, СДПУ(о) — 22, виборчий блок Юлії Тимошенко — 21 народного депутата.

Такі попередні підсумки парламентських виборів-2002. Остаточні результати Центральна виборча комісія оголосить опісля надходження до ЦВК протоколів окружних виборчих комісій. Однак, переконані і у Центральній виборчій комісії, і фахівці-політтехнологи, значних розходжень у результатах, найпевніше, не буде.

Регіони підтримки

Ми вже згадували вище, що Соцпартія здобула перемогу на Полтавщині, де за неї проголосувало 23,19 відсотка виборців. Виборчому блоку «За єдину Україну!» найбільше голосів дісталося у Донецькій області — майже 37 відсотків.

А в решті областей перемогла «Наша Україна» і комуністи. Так, прихильників Віктора Ющенка більше у 15 регіонах, а у комуністів — у 10.

Одне слово, є чимало інформації для роздумів. Особливо з огляду на те, що, за одностайним визнанням, нинішні парламентські вибори — репетиція, хоча дехто вважає — невдала, майбутніх президентських перегонів. Але це вже інша тема. Гадаю, аналітики у партійних штабах не тільки «зализуватимуть рани», а й аналізуватимуть те, що відбулося 31 березня. Будемо повертатися до роздумів з приводу результатів парламентських виборів з огляду на 2004 рік і ми, журналісти «Голосу України».

Володимир КОРОЛЮК.

P.S. Як стало відомо, після опрацювання 99,7 відсотка бюлетенів результати переможців коригуються у бік збільшення або зменшення на 0,2 — 0,4 відсотка.

Наука політичної ідентифікації

На прес-конференції Юлія Тимошенко заявила, що фальсифікація виборів усетаки відбулася, хоча і не в таких масштабах, як планувалось. За словами лідера БЮТу, найбрутальніше цей процес відбувався у Донецькій, Дніпропетровській, Миколаївській, Запорізькій, Харківській, Одеській, Кіровоградській, Сумській областях. Тут «коригували» волевиявлення ще до складання протоколів. Знімали з дільниць спостерігачів, цинічно нехтували складені ними акти про порушення. У розпорядженні блоку є відеозаписи, які підтверджують ці факти.

Вносили «правки» і до протоколів. У «Блоку Юлії Тимошенко» є 23 тисячі протоколів дільничних комісій. З них вони вже опрацювали 3140 і встановили розбіжності з документами, які потім набули статусу офіційних. Ще 17 тисяч протоколів під час паралельного підрахунку опрацьовують блок Віктора Ющенка «Наша Україна» і 12 тисяч — Соціалістична партія.

Юлія Тимошенко запевнила, що, за їхніми підрахунками, блок набрав від 13 до 15 відсотків голосів. А тому вони робитимуть усе, щоб до початку роботи нового складу парламенту оскаржити наслідки порушень та фальсифікацій на окремих виборчих дільницях, де занизили реальні результати. На сьогодні паралельний підрахунок голосів засвідчив такі цифри: блок Віктора Ющенка «Наша Україна» — 25,1%, КПУ — 20,11%, блок «За ЄдУ» — 10,24%, БЮТ — 9,14%, СПУ — 8,62%, СДПУ(о) — 6,12%. Разом з «нашоукраїнцями» та соціалістами команда Юлії Тимошенко започатковує судові процедури за фактами фальсифікацій.

Найбільше «зачисток» відбулося у мажоритарних округах. На 17 з них БЮТ ініціює апеляції до суду, щоб визнати тут вибори недійсними. Однак Ю. Тимошенко вважає, що в одномандатних округах перемогла не так влада, як кримінальний капітал.

Після виборів демократична опозиція упевнилася у правильності своїх висновків. Перше. У держави не може бути трошки демократії. Її треба виборювати до кінця. Друге. В Україні потрібно негайно на законодавчому рівні утверджувати принцип свободи слова, особливо в галузі електронних ЗМІ. Результати показали, що в нас є потужні журналістські кадри, але з волі господарів вони служать неправді. Третє. Потрібно приймати новий виборчий закон, який грунтувався б на пропорційній системі. Адже нині в парламенті може знову панувати хаос, що й передбачали прихильники змішаної системи. Жодна сила нині не має більшості: «У Верховній Раді нового скликання працюватиме три команди. Одна захищатиме владу. Владу, котра не має підтримки народу. Друга — робитиме все можливе для зміни влади. І третя команда — це блок Віктора Ющенка, який має визначитися: з ким він нарешті. Від його політичної волі і громадянської мужності залежить дуже багато». Перемога демократії може бути реальною, якщо, знову-таки, відважиться Ющенко. З комуністами, вважає Юлія Тимошенко, об'єднання неможливе, тут буде лише ситуативне блокування.

Але, попри всі фальсифікації і тиск на демократію, 31 березня висвітлило дуже оптимістичну ознаку. «Відбувся перелом у свідомості виборців, люди показали, що вони вже опановують науку політичної ідентифікації. Радує і те, що більшість створених владою партій і партійок не здолали чотиривідсоткового бар'єра, заготовлена технологія не спрацювала».

Заперечила Юлія Тимошенко і прогноз російських політтехнологів. Україна не ділиться на Схід і Захід. Її поїздки всіма регіонами показали: українці хочуть жити єдиною нацією. А для того, щоб ця нація відчувала себе щасливою, БЮТ готовий об'єднатися з усіма, хто хоче і може змінити нинішню ситуацію.

Людмила КОХАНЕЦЬ, Сергій ЛАВРЕНЮК.
Фото Віктора ПОБЄДИНСЬКОГО (УНІАН).

Орієнтація на єдину Україну

Долю блоку «За єдину Україну» вирішив Донбас — такі перші оцінки підсумків парламентських виборів лунають в області. За попередніми даними, блок «За єдину Україну» набрав найбільшу кількість голосів виборців — близько 38 відсотків. Друге місце посідає лідер попередніх парламентських перегонів Комуністична партія України — близько 28 відсотків. Решта учасників має рейтинг до 4 відсотків.

У мажоритарних округах Донеччини перемога блоку влади виглядає ще переконливішою. Із 23 одномандатних округів у 22 лідирують кандидати, висунуті блоком «За єдину Україну». Не сталося поки що сенсацій і у виборах міських голів.

Голова правління Донецької обласної організації Комітету виборців України Сергій Ткаченко відзначив низький рівень знання закону про вибори членами дільничних комісій.

На одній із дільниць 44-го виборчого округу у Петровському районі обласного центру після закриття дільниці кудись зникла голова комісії (вона ж — директор школи, де розташовувалася дільниця). Спостерігачі стали наполягати її розшукати і просто-таки вломилися до кабінету директора. Голову комісії вони застали за... проставлянням галочок на комплектах невикористаних бюлетенів.

Цікавий «досвід» використано в Ясинуватій, де охорону виборчої дільниці доручили не міліції, а приватній фірмі. Причому, за даними КВУ, договору на такі послуги не було, тож хлопці у камуфляжі були на дільниці нелегально. А згодом спостерігачі зафіксували спробу вкидання бюлетенів... співробітниками цієї охоронної фірми.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Фотофакт

Статус академії присвоєно Луганському інститутові внутрішніх справ імені 10-річчя Незалежності України. ***На знімку:*** *під час освячення прапора академії.*

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

Переможці в Пекіні і в Шанхаї різні

У Китайській Народній Республіці було відкрито дві виборчі дільниці: №37 при Посольстві України в КНР у Пекіні та №38 при Генеральному консульстві нашої країни в Шанхаї. Присутність тамтешніх українських виборців була висока: проголосували 87 і 96 відсотків відповідно. День виборів у владні органи України за кордоном майже нічим не відрізнявся від такого самого на Батьківщині. Прикрашені в кольори національного прапора і державної символіки приміщення, за столами — члени виборчої комісії (серед них — жодного держслужбовця), кабінки, урна для голосування... Щоправда, немає тут спостерігачів, які стали вже звичними, уповноважених від партій і довірених осіб кандидатів.

(Закінчення на 5-й стор.).

Після виборів — судові позови

Хоча підсумки знервованих виборів до кримської ВР ще не підбито (підрахунок затягується, бо у виборчкомі працює всього дві особи — голова комісії і секретар), вже є кінцевий результат — вибори відбулися без особливих порушень. Команда Куніцина разом з союзниками переважила блок Грача, який досі сподівається стати не тільки депутатом, а й знову —головою ВР АРК та ще й депутатом у парламенті України.

Він балотувався незважаючи на рішення апеляційного суду.

Під час голосування 25-му окрузі, де прізвище його так і не було вилучено з бюлетеня для голосування, за попередніми підрахунками, Леонід Грач переміг. На думку голови виборчкому автономії Івана Полякова, цей результат буде опротестовано і «суд прийме єдине правильне рішення визнати вибори недійсними». Нині вже в семи зі ста кримських округів вибори визнано недійсними. Стосовно виборів до ВР АРК, то соціал-демократи об'єднані отримали лише три місця, Руський блок — чотири, кримські татари — п'ять. Комуністи несподівано отримали всього 30 відсотків голосів, а блок Віктора Ющенка отримав 10 відсотків прихильників. Тож спостерігачі прогнозують, що в новій ВР Криму близько 40 місць матимуть представники так званих демократичних сил і вдвічі менше мандатів отримають прибічники блоку Грача.

Близько двох десятків депутатів ВР автономії минулого скликання обрано на новий строк.

Оскільки порушень вистачало у всіх регіонах півострова, прогнозується рекордна кількість судових позовів.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Тенденції

До якісного зв'язку ще й додаткові послуги

(Початок на 1-й стор.).

Отже, одразу сім найсучасніших АТС. А це тисячі нових клієнтів, котрі неодмінно оцінять переваги цифрових телефонних станцій. І йдеться не тільки про якість самого зв'язку, а й про додаткові послуги. Ви легко можете закодувати вихід на міжміську та міжнародну лінії, використовувати телефон як будильник, розмовляти одразу з кількома абонентами або переадресувати дзвінок на інший номер.

Прорив у сфері зв'язку, як повідомив Станіслав Довгий, став можливий завдяки збільшенню інвестицій. Торік, приміром, вони зросли удвічі, а на 2002 рік передбачено майже п'ятиразове збільшення. І це не випадково. У черзі на встановлення телефонів — 64 тисячі осіб. Якби інвестування галузі й далі здійснювалося по-старому, Житомирщині потрібно було б чверть століття, щоб позбутися черги. Тож програмою, розробленою спільно з місцевими органами влади, передбачено комплекс заходів, аби вже через три роки кожен бажаючий мав телефон. Зростатиме і якість послуг, а одною з передумов цього є нові волоконно-оптичні лінії.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Офіційно

Разом долати недугу легше

За останні десять років кількість хворих на туберкульоз в Україні подвоїлась, а випадків смерті від цієї недуги зафіксовано більше у два з половиною разу. Фахівці стверджують, що нині наша країна стоїть на порозі спалаху епідемії. Зважаючи на це та враховуючи рекомендації Всесвітньої організації охорони здоров'я, Президент України підписав Указ «Про Всеукраїнський день боротьби із захворюванням на туберкульоз». Він збігається із Всесвітнім днем боротьби з туберкульозом і відзначається 24 березня.

Фотофакт

Мешканці портового міста та його гості відсвяткували «національне одеське свято» — День сміху.
На знімку: *гуморинний карнавал крокує Дерибасівською.*

Фото Олександра СЄРОГО (Укрінформ).

Вісті із Закарпаття

Книги про місцевих патріотів

Презентація «Вибраних творів» президента (у минулому) Карпатської України, письменника, політичного діяча Августина Волошина відбулася в його рідному селі Келечині Міжгірського району. У дні відзначення 63-ї річниці Карпатської України вийшла ще одна книга за редакцією доктора історичних наук, професора Ужгородського національного університету Миколи Вегеша «Вони боронили Карпатську Україну». В ній уміщено нариси з історії національно-визвольної боротьби закарпатських українців у 1938—1939 роках.

Чех «прописався» в Ужгороді

Погруддя першого президента Чехословацької Республіки Томаша Масарика відкрито у скверику на ужгородській набережній Незалежності. У період його президентства Закарпаття входило до складу Чехословаччини.

Автор погруддя — празький скульптор Йозеф Вайце. На урочисте відкриття приїхала представницька делегація з Чеської Республіки.

Друге життя дерев'яних храмів

Триває благочинна акція «Порятуймо дерев'яні церкви Закарпаття», що розпочалася наприкінці минулого року. В її рамках відбулося відкриття та освячення пам'ятки дерев'яної архітектури XVIII століття — церкви в селі Уклини Свалявського району. Протягом десятиліття вона була зачинена.

Невдовзі після реставраційних та ремонтних робіт прийме вірників і дерев'яна церква в селі Гукливому Воловецького району. А тим часом голова Закарпатської облдержадміністрації Геннадій Москаль розпорядився виділити 5 тисяч гривень для ремонту Дібрівської церкви Тячівського району. Головам районних державних адміністрацій області доручено надавати всіляку допомогу в реставрації дерев'яних храмів.

Василь думав, що везе циган

Прикордонники та працівники ДАІ Воловецького РВ УМВС у Закарпатській області затримали автобус, за кермом якого сидів 33-річний ужгородець Василь Б. У машині їхали 23 нелегальні мігранти — 12 індійців та 11 шріланкійців. Водій згодом пояснював, що сплутав їх з місцевими циганами, підвезти яких до Свалявського району за 50 гривень попросив незнайомий чоловік. Нелегали перебувають у Мукачівському прикордонному загоні. Обставини з'ясовуються.

Наркоту виготовляли в підвалі

Своєрідну нарколабораторію в підвалі п'ятиповерхівки поблизу залізничного вокзалу Ужгорода виявили закарпатські міліціонери. Виготовляли тут важкий синтетичний наркотик. Керувала процесом 35-річна ужгородка, котра вже мала проблеми з законом.

Добірку підготував Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Отакої!

Щоб будинок нікому не дістався...

Заподіяти собі смерть і спалити власне житло мав намір 63-річний мешканець Кіровограда. Для цього він заніс до помешкання два балони із скрапленим газом, підпалив їх і розрізав собі ножем живота.

Внаслідок вибуху будинок зазнав значної шкоди. А от невдаху-самогубця лікарям вдалося врятувати.

Дідусь пояснив, що вдатися до фатального кроку змусила недобросовісність опікунів, які доглядали його за право наслідування житла. Вони, переоформивши на себе документи, мали намір продати будинок, а господаря переселити в стару напівзрозвалену хату.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

Актуально

Кують кадри для бізнесу

90 відсотків випускників професійно-технічних училищ Донеччини знаходять собі роботу, повідомили в обласному управлінні освіти та науки. Щороку випуск молодих робітників досягає 24 тисяч осіб. Серед найбільших замовників молодих кадрів — горлівський концерн «Стирол», Маріупольський металургійний комбінат імені Ілліча, Новокраматорський машинобудівний завод, донецьке ЗАТ «Точмаш». Найбільший попит мають електрогазозварники, слюсарі із ремонту автотранспорту, мулярі, теслярі, водії і трактористи. Останнім часом збільшилася кількість випускників ПТУ, які відкривають власну справу в рамках реалізації обласної програми «Ділова ініціатива».

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Курячий карантин

Падіж птиці у приватному секторі зареєстровано в селі Буцин Старовижівського району на Волині. У 96 приватних господарствах загинуло 457 голів, переважно курей.

Діагноз захворювання з'ясовується. Підозру на хворобу Ньюкасла лабораторні дослідження не підтвердили, повідомив заступник головного державного інспектора ветеринарної медицини України Олександр Кучерявенко. В селі запроваджено карантин.

Іван ЛАЗНЮК.

Дітям нудьгувати не давали

Репортер

Весняні канікули закінчилися. Як виконувався указ Президента України про забезпечення змістовного дозвілля школярів? Одні учні на запитання, як було організовано їхній відпочинок, захоплено розповідали про похід до музею чи театру, виїзд на природу або про поїздку до іншого міста. А багатьом похвалитися не було чим.

Більшість батьків активно брали участь в організації дитячого дозвілля (в Києві, до речі, є об'єднання батьків учнів шкіл). Проте є й такі, хто нічого не знав про те, як проводять вільний час їхні діти.

У головному управлінні освіти Київської міськдержадміністрації повідомили, що на канікули заплановано багато заходів. Але про те, як їх виконано, відомості ще не надійшли.

— Ми намагалися не давати дітям нудьгувати, — каже провідний спеціаліст управління Софія Буряк. —З Києва учні їздили на екскурсії до Чернігова, Львова, Одеси, Ялти, Івано-Франківська. Діти-«чорнобильці» оздоровлювалися в Трускавці, Ялті, Івано-Франківську. До речі, кожна столична школа уклала договір із сільськими школами. На зимових канікулах ми приймали сільських дітлахів, на цих — кияни були гостями у них.

Під час канікул проводилися різні олімпіади, всеукраїнські конкурси. Зокрема, дитячого малюнка, конкурс-захист науково-дослідницьких робіт, змагання з авіамодельного спорту тощо.

Із 315 тисяч київських школярів 75 тисяч відвідують позашкільні навчальні заклади. Звісно, в період канікул вони продуктивно займалися улюбленою справою, але не ввечері, як звичайно, а вдень.

* * *

До речі, під час виступу дитячого народного хореографічного ансамблю «Україна» в кінотеатрі «Ленінград», що надав приміщення безплатно як шефську допомогу, стався неприємний інцидент. У переповненій залі під час вручення нагород юним талантам несподівано погасло світло, було вимкнено мікрофони... Керівництво кінотеатру заявило: «Ваш час закінчився». А коли працівник міськуправління освіти звернулася з проханням дозволити провести церемонію до кінця, їй брутально відмовили. З'ясувалося, залу тоді було викуплено для агітації кандидата в депутати.

Марічка КОРМУШКІНА.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Фотофакт

У Національному експоцентрі України в Києві відкрилась ювілейна десята міжнародна спеціалізована виставка «ПакУкраїна-2002» і друга національна — «Етикетка-2002».

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Правління Національного банку України висловлює глибоке співчуття Чернюку Миколі Федоровичу, директору Центрального сховища Національного банку України з приводу передчасної смерті його брата

Чернюка Павла Федоровича.

ЧОРНА МЕТАЛУРГІЯ

1. Десять років автономного плавання

За останні тридцять років ученими запропоновано сотні, коли не тисячі, унікальних розробок у сфері створення та виробництва нових конструкційних матеріалів. Проте найстаріший з них — сталь — залишається незамінним.

Дві події 2001 року, можна сказати, висвітили проблеми вітчизняної чорної металургії. Перша — боротьба виробників чавуну, сталі та прокату за продовження так званого економічного експерименту в цій провідній для вітчизняної промисловості галузі. Друга — проведення деякими країнами антидемпінгових розслідувань проти наших металургів. І якщо в першому випадку вони здобули певну перемогу — з подання Кабміну, щоправда, з деякими застереженнями, Верховна Рада все-таки ухвалила рішення про продовження експерименту на рік, то за межами рідної країни на них чекала невдача. Найкращі наші друзі, так звані стратегічні партнери — Росія і США — практично запровадили дискримінаційний режим для української металопродукції.

Згубний експеримент

Суть економічного експерименту в чорній металургії була елементарна. Наша люб'язна вітчизна, в особі вищої влади, нарешті усвідомила, що всілякі макроекономічні теорії та суперечки навколо них, приправлені відвертим політиканством, ламаного гроша не варті, якщо загнеться власне промислове виробництво. Що забезпечення коханих дружин, і не тільки, імпортними колготками та пересаджування слуг народу з майже вітчизняних «Волг» на круті іномарки за рахунок ємвеефівських кредитів має все-таки дещо непристойний вигляд. Що для того, аби дещо купити, треба передусім щось виробити і продати. Та ще й видати виробникам зарплату, забезпечити їх обіговими коштами і відкрити бодай мінімальні можливості для відновлення основних виробничих фондів. І оскільки до кінця дев'яностих років стало очевидним, що **серед галузей вітчизняної індустрії конкурентоспроможною на міжнародному ринку (про створення власного досі ми чуємо тільки розмови) виявилася лише чорна металургія, то їй і створили більш-менш нормальні умови функціонування.** Назвавши їх, треба гадати, через справжнє непорозуміння, економічним експериментом, що передбачає певні податкові «пільги».

Лапки я тут поставив аж ніяк не випадково. Хіба можна назвати пільгою зниження податкової ставки на прибуток, якщо її металурги роками взагалі не бачили? Знаменита в минулому Дзержинка — Дніпровський металургійний комбінат — наприклад, на початок так званого експерименту, тобто на 1 липня 1999 року, доміглася (у рамках ринкової реформації, а отже, не з власної волі) рентабельності в мінус 42 відсотки! Не кращий вигляд мала економіка й інших металозаводів. Податки при цьому, звісно, продовжували нараховувати, зростала пеня за їхню несплату, а металурги, щоб домни ще дихали і не холонули конвертори та мартени, перейшли на бартерні схеми розрахунків. Зарплату сталеварам, доменникам і прокатникам у кращому разі видавали ковбасою та консервами, в гіршому — взагалі не платили. І при всьому цьому саме металургія продовжувала давати країні майже 50 відсотків валютних надходжень!

досягнуто надзвичайних, з точки зору заступника держсекретаря, результатів — 7 грудня 2001 року в Брюсселі представники України та ЄС парафували угоду, за якою з нинішнього року рівень квот буде підвищено на 35 відсотків.

Україна на міжнародному ринку чорних металів (експорт)

Регіони	% від продажу
Південно-Східна Азія	26,2
Близький Схід	23
СНД	16,7
Східна і Центральна Європа	8,6
Південна та Південно-Західна Азія	3,4
ЄС	1,8
Інші	20,3

Насмілюся запевнити, що європейський ринок якщо й не ніколи, то найближчими десятиріччями провідним для наших металургів не буде. І річ тут не тільки в тім, що матінка Європа поглинає лише близько двох сотих загального експорту металопродукції з України. (Тож зростання квоти на 35 відсотків дасть реальне збільшення експорту в ЄС всього-на-всього якихось 80—100 тисяч тонн. — **І. Н.**). Важливіше те, що й ці жалюгідні частки здебільшого представлено напівфабрикатами, а кінцева продукція, той самий сортовий прокат, становить лише 4,5 відсотка від загального продажу металу до країн ЄС!

Мало того, Східна і Центральна Європа, яка претендує на першочергове членство в ЄС, дедалі більше переорієнтовується на металопродукцію Руру і Манчестера, Бельгії та Люксембургу. І наївно вважати, що після вступу до Євросоюзу, скажімо, Прибалтики, Болгарії чи Румунії, ці країни відкриють свої ринки для українського металу. Кого-кого, а своїх виробників Євроспівдружність захищати вміє.

Я розумію, що Брюссель значно привабливіший, ніж Дамаск. Але в Європах нас не чекають і не дуже радо приймають — достатньо згадати курйоз з аеропланом

Ні, панове. Невдалим, коли не згубним, економічним експериментом у масштабах усієї країни і податковими пільгами (без лапок) для невеликого кола суворо обмежених осіб є ті правила гри, за яких виробництво металу зменшилося на початок 1999 року, порівняно з 1990-м, майже на 65 відсотків. А внутрішнє споживання металопродукції у 2001 році становило трохи більш як 4 млн. тонн, тоді як у 1990-му ринок України поглинав понад 26 млн. тонн!

Одне слово, автономне плавання, в яке, з розвалом колишнього СРСР, було кинуто наших металургів десять років тому, замало назвати важким. Проте деякі його підсумки, і досить показові для вітчизняної індустрії загалом, підбити можна.

Замість економічної політики — економічна демагогія

Перше, що впадає в око, це відсутність у країні прозорої економічної політики, за величезної кількості пустопорожньої демагогії навколо цієї самої економічної політики. Кожний новий уряд, а вони змінювалися один за одним, як у калейдоскопі, пропонував Верховній Раді, а отже, й усьому народові, свої економічні програми. Які благополучно приймалися. І так само благополучно провалювалися, а потім про них забували. Зокрема, й по галузях. Тож немає потреби їх аналізувати. Зупинимося на зусиллях, що їх докладає нині Мінпромполітики, так би мовити, для підтримки вітчизняного металургійного комплексу. Точніше, для його майбутнього.

За зізнанням заступника держсекретаря цього відомства Сергія Грищенка, міністерство приділяє особливу увагу інтеграції нашої промисловості, і передусім підприємствам — експортерам чорних металів, в ЄС. Бо, цитую: «Ринок ЄС, після приєднання нових членів, буде одним із провідних для експортерів української металопродукції, а боротьба за європейський ринок набуває провідних позицій в експортній політиці нашої держави і її вестимуть навколо обсягів квот». На цьому терені

Ан-70. Отож на тлі нинішніх реалій різні там міркування, а тим паче зусилля уряду в «боротьбі за квоти в ЄС» видаються принаймні відвертою маніловщиною, якщо взагалі не економічним ідіотизмом. І вже аж ніяк не реалістичною економічною політикою.

Загалом, будь-яка економічна політика розвинених промислових країн, а галузева тим більше, складається з двох складових. Перша з них — інженерно-технологічний рівень виробництва. Друга — місце вітчизняної промисловості, у даному разі чорної металургії, у світовому поділі праці. Україна, безумовно, поки що залишається країною з досить високим індустріальним потенціалом. Але про інженерно-технологічну складову вітчизняної металургії —розмова окрема. А ось про місце українського металу на світовому ринку варто замислитися особливо.

Почнемо з того, що при всьому тому, що Україна за десять років незалежності цілком відбулася на світовому ринку як металургійна держава, наша частка у світовому виробництві сталі становила в 1995 році лише 2,9 відсотка, в 2000-му — 3,7 відсотка, минулого — трохи більш як 4 відсотки. Для порівняння: Японія і США виробляють майже втричі, а Китай у чотири рази більше. Одне слово, серед металургійних держав ми посідаємо аж ніяк не провідне місце. Та суть навіть не в цьому.

Те, що український метал головним чином іде на Схід — очевидно. І що в цьому поганого? За всіма оцінками аналітиків, саме східний напрямок залишиться на найближче десятиріччя найперспективнішим і найбільш ємним ринком металопродукції. І за те, що використовуючи торовані ще за часів СРСР дороги і відкриті ними самостійно за умов, повторюю, автономного плавання шляхи, саме на цьому напрямі нашим металургам вдалося утвердитися — честь їм і хвала. Саме тому уявляється, що Мінпромполітики, та й узагалі урядові, треба якщо й не «боротися за квоти», то докласти щонайбільше зусиль, аби на ринках Південно-Східної Азії та Близького Сходу наша держава не втратила завойованї зусиллями вітчизняних виробників позиції.

Це міркування стає дедалі актуальнішим, якщо зважити, що конкуренція на цих ринках загострюється буквально з кожним днем. **Світові ціни на метал торік упали до мінімальних, за останні 20 років, значень. Це змусило США, Японію та ще 37 держав у грудні провести в Парижі спеціальну зустріч й ухвалити рішення про 10-відсоткове скорочення світового випуску сталі. Україна відмовилася приєднатися до цієї угоди. І хоча аргументи нашої сторони — посилання на майже 30-відсоткове падіння виробництва металу за минуле десятиріччя — були цілком обгрунтовані, така жорстка позиція навряд чи знайде розуміння і підтримку провідних світових експортерів.** Нам обов'язково доведеться натрапити, нехай і не на офіційному рівні, на вперті спроби витіснення нашої металопродукції зі східно-азійського регіону. А це може спричинити мало не колапс для галузі. І ось чому.

Зворотний зв'язок

Завдяки «далекоглядній» політиці доморощених керманичів від економіки наша металургія потрапила в цілковиту експортну залежність. Якщо майже 80 відсотків продукції металургів Китаю, Японії, Німеччини, та й тієї ж Росії, практично всіх країн — виробників сталі, споживається на внутрішніх ринках, у нас усе навпаки. В Україні залишається лише 15 відсотків виплавлюваного металу.

Різкий відрив експортних поставок від обсягів внутрішнього споживання відбувся саме після прийняття Закону України «Про проведення економічного експерименту на підприємствах гірничо-металургійного комплексу України». Добре це чи погано — про це нижче. А тепер кілька слів про сам закон.

Мета його зворушливо проста: «... створення підприємствам гірничо-металургійного комплексу України умов, необхідних для збільшення обсягів виробництва продукції і надходжень до бюджету, шляхом надання їм податкових пільг». Удумайся в це формулювання, читачу! Адже це не що інше, як визнання того факту, що вся інша індустрія необхідних умов для нормальної роботи, тобто для розширеного відтворення, просто не має! До того ж пригадаймо, що закон було прийнято на початку 1999 року. Тож розробляли його в 1998-му, архікризовому для всієї промисловості році.

Підкреслимо, що «експеримент» у металургії себе цілком виправдав.

За два з половиною роки роботи за «новими» правилами, а фактично за нормальних умов, які потрібні для всієї вітчизняної індустрії, галузь мало не вдвічі збільшила обсяги виробництва. Надходження до бюджету (попри всі так звані податкові пільги!) також зросли мало не вдвічі. Більш як на 40 відсотків збільшилися відрахування до Пенсійного фонду. Практично сповна погашено багаторічну заборгованість у заробітній платі.

Металурги відійшли від бартерних схем. У них з'явилися обігові кошти, що дало змогу основну частину прибутку (в 2000 році понад два мільярди гривень) спрямувати на реконструкцію виробництва.

І ось тут постає природне запитання. А чому б нашим законодавцям не поширити так званий економічний експеримент на всі без винятку галузі вітчизняної індустрії? Так, міжнародні фінансові організації, передусім МВФ, звинуватили Україну в державній підтримці чорної металургії — звідси і численні антидемпінгові розслідування, які наша країна програла. Мовляв, надання податкових «пільг» металургам суперечить чинному європейському і взагалі міжнародному законодавству. Але, повторюю, про які пільги в реальному сенсі може йти мова, якщо умови, створені для галузі, забезпечили головну вимогу того-таки МВФ — збільшення та повноту платежів до бюджету та інших державних фондів! Якщо ці умови не мають дотаційний характер, а якось геть навпаки, забезпечили підвищення фінансової ефективності роботи наших металургів! То чи не час без будь-яких еківоків забезпечити державну підтримку всієї вітчизняної промисловості на тих же принципах?

Останнє запитання звучить ще актуальніше, бо сьогодні так званий експеримент у чорній металургії себе практично вичерпав. Насамперед через те, що інші базові галузі, ті самі енергетика, залізничний транспорт та інші, залишаючись за межами «експерименту», для поліпшення свого фінансового стану змушені збільшувати ціни на свою продукцію і послуги.

І податкові «пільги», якими металурги користувалися і які за ними закріплено до кінця поточного року, за всіма розрахунками, уже найближчими місяцями мало не всі «з'їдять» платежі тим самим енергетикам і залізничникам. А коли так, **чорну металургію чекають той же дефіцит обігових коштів, скорочення витрат на модернізацію, до болю набридлі борги в бюджет та із зарплати.** До речі, Дніпровський металургійний комбінат уже за результатами минулого року сповна відчув на собі ці принади.

А інакше й бути не могло. За умов, коли інакше, ніж збільшенням цін на свою продукцію та послуги, промисловим підприємствам неможливо домогтися відносного фінансового благополуччя, об'єктивно не міг не виникнути, так би мовити, ефект зворотного зв'язку. При якому металурги змушені ділитися своїми зрослими доходами із суміжниками, котрі продовжують працювати в попередньому режимі. Це — перше. По-друге, — і ось, повторюю, найнеприємніший результат «експерименту» в окремо взятій галузі — на внутрішньому ринку, як і раніше, продукція наших металургів залишається фактично незатребуваною. А тим машинобудівникам чи енергогенерувальним компаніям, в яких як не було, так і немає обігових коштів, вона начебто й ні до чого. А **за відсутності платоспроможного внутрішнього попиту, за вже усталеного зростання цін на енергоносії, електроенергію та транспортні послуги, продукція українських металургів неминуче стане неконкурентоспроможною і на зовнішньому ринку. Або вони змушені будуть її продавати за ціною, що нижча за собівартість. Але за такого розвитку подій утримати вже завойовані позиції на світовому ринку металів буде практично неможливо.** І тоді дискримінаційні заходи (мало не 200-відсоткове мито для тамтешніх імпортерів), яких ужили США щодо українського металу, видадуться нам милими квіточками.

Висновок зі всього сказаного напрошується елементарний. Міністерству промислової політики, Кабміну загалом, та й нашим законодавцям необхідно вже сьогодні вжити екстрених заходів для забезпечення зростання платоспроможного попиту на продукцію наших металургів на внутрішньому ринку. При цьому водночас, повторюю, чітко визначитися з місцем України і на ринку зовнішньому. З урахуванням усіх реалій. Передусім інженерно-технічного стану галузі та ніш, які Україна ще може утримати за межами рідної Вітчизни. Але це — тема окремої розмови.

(Далі буде).

Ігор НАУМЕНКО.

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

Пані Северинсен «дещо розчарована»

Тема минулих українських виборів обговорюватиметься на наступних засіданнях Парламентської асамблеї Ради Європи. Проте не як окреме питання на порядку денному, а в рамках загальної дискусії про діяльність органів асамблеї в період між сесійними засіданнями. Про це «ГУ» повідомила доповідач Моніторингового комітету (МК) ПАРЄ по Україні Анне Северинсен. За її словами, окреме обговорення питання виконання Україною обов'язків та зобов'язань країни—члена РЄ (воно включатиме і виборчий аспект) планowано на вересень. А до того часу доповідачі МК ще раз відвідають Україну, після чого подадуть асамблеї доповідь. Водночас Анне Северинсен висловила сумнів з приводу того, що у вересні може бути закрито процедуру моніторингу ПАРЄ щодо України: є деякі «борги» законодавчого характеру, а враховуючи те, що новій Верховній Раді потрібен буде час на організацію своєї роботи, вони навряд чи зникнуть за три місяці. Є й інші проблеми, зокрема потреба реформи прокуратури. А чи стали нинішні вибори в Україні тим позитивним кроком, який сприятиме припиненню пильного стеження за Україною з боку ПАРЄ? Анне Северинсен не дала чіткої відповіді на це запитання. «Я лише можу сказати, що дещо розчарована», — дипломатично зазначила доповідач.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Прогрес є, але ще більше треба зробити

(Початок на 1-й стор.).

Під час прес-конференції американські спостерігачі від МРІ зазначили, що їх передусім цікавив процес виборів, а не результати ЦВК. Разом із прогресом щодо попередніх виборів вони виразно відчули «недостатність чесності»: «Розглядаючи виборчий процес у цілому, ми можемо казати про те, що Україна все ще працює в умовах систематичного маніпулювання виборами». МРІ також засмутив той факт, що під час передвиборної кампанії «мітинги та зустрічі деяких політичних партій систематично зривалися, що не є ознакою здорової конкуренції». Як і більшість міжнародних спостерігачів, американці зазначили, «що політичні партії не мають рівного доступу до преси в Україні», і це «є дуже слабким місцем виборчої системи». «Крім того, ми чули повідомлення про погрози фізичної розправи за голосування за певні партії», —підкреслили вони. У зв'язку з цим МРІ оголосив про організацію моніторингу поствиборчого процесу.

Спостерігачі також відзначають, що «деякі комісії було укомплектовано людьми, яким вочевидь бракувало знань виборчого законодавства і процедур», проте «практично всі хотіли якнайкраще виконати свою роботу за обмежених ресурсів». Це стосується насамперед відсутності комп'ютеризації «порівняно з тими країнами, що перебувають на подібній стадії свого демократичного розвитку».

Приміром, подив американців викликали списки виборців, надруковані на друкарській машинці, і «відсутність систематичного процесу реєстрації виборців». Одна жінка на дільниці в Донецьку показала американському конгресменові Бобу Шиферу запрошення на вибори її чоловікові, котрий помер 12 років тому. «Доброю новиною є той факт, що перед вами — великі можливості», — заявив журналістам конгресмен. До речі, Шифер — можливо, майбутній посол США в Україні. На прес-конференції він не підтвердив, але й не заперечив цього.

Юридична база українських виборів, на думку члена Федерального суду претензій Богдана Футея, краща, ніж на попередніх виборах. Суддя Футей відзначив ефективніші способи розв'язання спірних питань, а також підвищення ролі політичних партій у керуванні виборчим процесом. Тим часом є статті, що потребують вдосконалення і доповнень. Проте найголовніше випробування нашого законодавства попереду. Це розгляд судами і виборчими комісіями всіх рівнів позовів і скарг, які надійшли в день виборів і після них, та винесення за ними своїх рішень.

Яна ОСАДЧА.

Нескінченна війна

Попри міжнародний тиск, що дедалі зростає, влада Ізраїлю продовжує наймасованішу воєнну операцію на території Палестинської автономії за всі півтора року конфлікту. Вона «не має кордонів» і, як заявив Тель-Авів, триватиме, доки не покінчать з терором. Прем'єр-міністр Ізраїлю Аріель Шарон в інтерв'ю телекомпанії CBS заявив, що операція триватиме всупереч вимогам Ради Безпеки ООН.

Незважаючи на те, що спецоперація ізраїльської армії спрямована на боротьбу з тероризмом, найближчим часом не можна чекати послаблення терору з боку палестинців. Проте найсерйознішим наслідком нинішнього загострення ситуації може стати вихід збройного протистояння за межі Близькосхідного регіону. Керівництво Народного фронту визволення Палестини вже попередило, що віднині «кожний ізраїльтянин, хоч би в якій частині світу він перебував, буде об'єктом акцій помсти».

Посол Палестини в Україні Валід Закут зібрав журналістів для того, щоб обговорити ситуацію і пояснити, в чому полягає саудівська мирна ініціатива, прийнята на саміті ЛАГ минулого тижня. Арабські країни закликають Ізраїль «відійти від агресивної політики» і виконати вимоги, що мають на увазі відхід з територій і повернення до кордонів 1967 року, розв'язання проблем біженців, визнання Палестини незалежною державою зі столицею у Східному Єрусалимі, припинення ізраїльських поселень на палестинських територіях. У відповідь на них буде виконано зобов'язання закінчити війну і перейти до мирних угод між Ізраїлем та арабськими країнами, нормалізувати відносини з Тель-Авівом. Цікаво, що в недавньому інтерв'ю Шарон заявив: «Це гарний початок, але треба опрацювати деталі», а раніше в Ізраїлі заявляли, що реалізація саудівського плану «створить умови для того, щоб зітерти Ізраїль з географічної карти». Але начебто зміна ставлення Шарона до саудівського плану не дозволяє сподіватися на перехід до мирного процесу, бо саме в «деталях» і полягають основні розбіжності, які, як демонструє низка зірваних переговорів, не можна вирішити.

На моє запитання: то який вихід із ситуації, що склалася на Близькому Сході? — посол Палестини відповів: «Потрібно, щоб США змусили Шарона припинити окупацію, а Шарон, у свою чергу, погодився на арабський мирний план».

Фото АП.

— **Наскільки це реально?**

— З Шароном цього не буде.

— **Отже, виходу немає?**

— Отже, тривають убивства...

Таким чином, для палестинців головною людиною, «котра не хоче припиняти агресію і продовжує вбивати», є Шарон, а для ізраїльтян «єдина перешкода на шляху до миру» — Арафат. Така ситуація і, я сказала б, спрощення проблеми до взаємного протистояння двох особистостей навряд чи дає привід до оптимізму.

Тим часом, за даними ізраїльських спецслужб, десятки палестинських камікадзе, зокрема палестинські підлітки, готові до скоєння нових терактів проти ізраїльських об'єктів. А терористичне угруповання «Хамас» заявило, що знищить Шарона. Але невже смерть чи ізоляція Арафата, так само як і зміна влади в Ізраїлі, розв'яже проблему палестино-ізраїльського конфлікту?

Яна СТАДІЛЬНА.

Переможці в Пекіні і в Шанхаї різні

(Початок на 2-й стор.).

І настрій у людей все-таки піднесеніший, і яскравіше відчувається неординарність події. Для багатьох із тих, хто тривалий час перебуває далеко від дому, це — нечаста можливість прийти до нашого дипломатичного представництва за кордоном, зустріть співвітчизників, дізнатися останні новини. Адже багато з тих, хто працює чи навчається за кордоном (особливо в дуже далеких від України країнах), практично позбавлені змоги стежити за останніми подіями дома. Так, у Китаї навіть у посольстві в Пекіні і генконсульстві в Шанхаї немає прийому жодної програми українського телебачення, а газети, що іноді передають, запізнюються щонайменше на кілька днів. Рятує Інтернет, але не всі мають доступ до глобальної мережі. Тому українські газети, зокрема і «Голос України», акуратно розкладені на столиках при виході з дільниць, мали нечувану популярність у виборців.

Деякі з тих, хто прибув віддати свій голос, подолали неблизький шлях до столиці і мегаполісу-порту з інших міст КНР і не поспішали залишати виборчі дільниці. Посол Михайло Резник скористався можливістю і протягом години бесідував зі студентами, котрі навчаються в пекінських вузах, — незабаром екзамени. Студенти розповіли, що за три тижні до дня виборів з ними провів зустріч завідувач консульського відділу Посольства України в КНР Сергій Бур'ян: ознайомив з матеріалами, що були в розпорядженні диппредставництва. І, як запевняли студенти, не агітував хоч би за якусь із партій.

Природно, що, крім внесених до списків для голосування, за межами Батьківщини обов'язково опиняються люди, котрих немає на консульському обліку, але вони прагнуть виконати свій громадянський обов'язок. Так, на дільницю №38 у Шанхаї прийшли два бізнесмени, а на дільниці №37 у столиці Китаю членам виборчої комісії довелося дописувати 19 осіб. Серед них — члени екіпажу літака «Авіалінії України», ті громадяни, котрі перебували у відрядженні. Примітно, що серед свідомих громадян не виявилося жодного представника численної армії трудівників човникового бізнесу, котрих щотижня у Пекіні перебуває кілька десятків.

Одразу після закриття виборчих дільниць почалася робота з підрахунку голосів. У Китаї нею керували предстaвники комісій — співробітниця посольської бухгалтерії Вікторія Зейрук і викладач університету в Шанхаї Валентина Лященко. Звірка даних показала, що на виборчій дільниці №37 лідирує блок «За єдину Україну!» (27,5% голосів), за ним іде блок Віктора Ющенка (21,25%). А ось ті, хто голосував у Шанхаї, віддали перевагу «Нашій Україні», поставивши «За єдину Україну!» на друге місце (42 і 16,6 відсотка відповідно). І як повідомила голова виборчої комісії в Сеулі (Республіка Корея) Олена Кулинич, «За єдину Україну!» віддали свої голоси 66,6 відсотка з 24 тих, хто проголосував (до списку було внесено 36 осіб). Друге місце — у «Нашої України».

Ольга ТАНАСІЙЧУК,
власкор Укрінформу в Пекіні,
спеціально для «Голосу України».

Хроніка. Факти. Події

■ Київ

За кордоном голосували організовано

Як повідомив на черговому брифінгу в МЗС офіційний представник українського зовнішньополітичного відомства Ігор Долгов, вибори до Верховної Ради пройшли за кордоном «організовано» та «без інцидентів». На 90 виборчих дільницях, розташованих при диппредставництвах України, проголосували 24 138 громадян — 50,1 відсотка від загальної кількості внесених до виборчих списків.

На запитання кореспондента «ГУ» про те, чи було забезпечено наших співгромадян за кордоном повною та достовірною інформацією про учасників виборчого марафону, Ігор Долгов відповів: «Хочу нагадати, що МЗС було лише інструментом у здійсненні закону про вибори, ланкою зв'язку між ЦВК та закордонними виборчими дільницями». І пояснив, що всі матеріали Центрвиборчкому було розвезено по наших диппредставництвах дипломатичною поштою. Крім того, отримати всю необхідну інформацію наші співгромадяни за кордоном могли й електронною поштою. А щодо несподіваного успіху «партії влади», якій закордонні виборці на відміну від тих, що досі мешкають в Україні, віддали перевагу (понад 40 відсотків голосів), то І. Долгов не вбачає в цьому «нічого специфічного чи несподіваного». Адже, за його словами, певні особливості в результатах голосування спостерігалися і в окремих регіонах України.

Ігор Долгов нагадав, що жодного дипломата, співробітника посольства і взагалі жодного держслужбовця у складі виборчих комісій за кордоном не було. В них працювали наші співгромадяни, які легально проживають за кордоном і не отримують зарплати від українського уряду. На виборчих дільницях, створених при диппредставництвах України у Празі, Тбілісі, Москві та в країнах Північної Америки, були присутні спостерігачі та представники ЗМІ. За словами Ігоря Долгова, жодних офіційних заяв чи звернень про порушення до МЗС не надходило.

■ Вашингтон

Гроші в обмін на співпрацю

Сполучені Штати відклали ухвалення рішення про надання допомоги Югославії на загальну суму, що перевищує десятки мільйонів доларів, незважаючи на заяву югославського уряду про готовність повністю співробітничати з міжнародним трибуналом у Гаазі. Тепер держсекретар США Колін Пауелл має вирішити, чи цілковито белградська влада співпрацює з трибуналом.

■ Порт-Стенлі

Фолклендське відлуння

Двадцять років тому аргентинські війська ввійшли на територію Фолклендських островів. У заяві з приводу двадцятої річниці вторгнення губернатор островів Дональд Ламонт знову повторив, що питання про належність цієї території Великій Британії не підлягає обговоренню.

■ Ісламабад

Вибух біля мечеті

У пакистанському місті Чаман на кордоні з Афганістаном скоєно теракт. Невідомі кинули кілька ручних гранат у натовп, який зібрався біля місцевої мечеті. Внаслідок вибуху загинуло двоє перехожих, 35 осіб дістали різні поранення. Терористи зникли.

■ Куала-Лумпур

Переговори тривають

У столиці Малайзії проходить спеціальна сесія міністрів закордонних справ 57 країн—членів Організації ісламської конференції. Головною темою обговорення стала боротьба з тероризмом.

На знімку: *Нізан бін Обід Мадані, помічник міністра закордонних справ Саудівської Аравії (ліворуч), вітає міністра закордонних справ Малайзії Саєда Хаміда Альбара.*

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.
Фото АП.

«Голос України», 3 квітня 2001 року. № 62 (2813)

Бог махнув крилом над головою...

Коли берешся писати про головного архітектора Сум, варто насамперед сказати бодай кілька слів про самі Суми — як про архітектурно-художній феномен. Але описати кількома словами сумські архітектурні враження може хіба що зачарований дилетант, та й то — приїжджий. Бо у місцевого обивателя слів завжди більше, ніж кілька. Тож і пишемо вдвох — щоб коротше!

Суми-Суомі

Легенда про походження назви міста не витримує критики: нібито першопоселенці знайшли на цім місці три мисливські торби! Тоді чому Суми, а не Торби? І чиї торби, якщо ті, хто їх знайшов, були найперші поселенці? Є привабливіша версія: Суми — це те саме, що й Суомі (Фінляндія). Тобто тут фінно-угорське коріння — «туманна країна». Справді, тутешній простір ніби підфарбований легким кольоровим туманцем. Чи він сам світиться, чи то відсвічують стіни будинків — ніжно-бузкові, блакитно-сірі, світло-зелені? Один з нас, приїжджий, колись уперше прокинувся в готелі «Суми» й глянув у вікно: там стояв білий туман, землі не видно, а над туманом, у невагомості, плив золотий купол Спасо-Преображенського собору! В Сумах легко співається «Сиреневый туман» або, якщо сонячно, — «Сумські чарівні липи» місцевого композитора Козупиці.

Співмірність

І ось у цей меланхолійно-кольоровий простір, як в оправу, колись було вставлено місто. Спочатку то була дубова фортеця слобожанського порубіжжя. Перший генплан з'явився 1786 року. Він охоплював практично всю нинішню забудову. Тобто вже понад 200 літ цей план життєздатний! Цікаво, що донедавна всі більш-менш значні установи міста розташовувались у будівлях XIX чи й XVIII століть: міськком партії, приймальня міськвиконкому, філармонія, палац піонерів. Знаменита дерев'яна альтанка служить сумчанам понад півтора століття. Тут слухають музику або гуляють. Мабуть, Чехов не марно любив це місто — за гармонійну співмірність архітектури, людини і природи. Коли кажуть «чеховські баришні», «м'які чеховські пейзажі» — це про сумських дівчат і сумські краєвиди. Перечитайте Чехова. Він тут жив.

Легендарний Лушпа

Тут панує культ архітектури — як ото в інших містах буває культ спорту. Мешкає в Сумах 81-річний Михайло Панасович Лушпа. Його іменем за життя назвали один з проспектів міста. Лушпа був секретарем міськкому партії. А ще художником і зодчим. Після війни на жовтневі свята Суми прикрасили портрети членів Політбюро — Лушпа малював! Так починав, а закінчив тим, що у 80-х роках до Сум приїжджали архітектори з усього Союзу, вчитися у Лушпи. Він на виробничих нарадах (!) цитував Чехова й Харитоненка: «Любіть Суми, як я люблю!».

Нинішній сумський головний архітектор починав кар'єру саме за часів Лушпи. А школа Лушпи — чудова школа.

Овен з Близнюків

Володимир Миколайович Ухань (за гороскопом Овен) народився в селищі Близнюки на Харківщині. Батько, Микола Якович, і мати, Катерина Марківна, — прості, чесні й працьовиті люди. Ухань скінчив архітектурний факультет Харківського інженерно-будівельного інституту. Заслужений архітектор України (1997), головний архітектор міста Суми з 2000 року, член-кореспондент Академії архітектури України з 2002 року.

...Божу іскру у 12-літнього Володі Уханя розгледів керівник клубу народного мистецтва, скульптор Андрій Аполонович Посипа. Він п'ять літ втаємничував здібного учня в секрети різьблення, ліплення, малювання. Та після школи Володимир стає курсантом Бакинського вищого морського училища. Втім, флот недорахувався одного офіцера-підводника. Через рік він, кандидат у майстри спорту з лижних гонок, став учителем фізкультури в сільській школі на Харківщині. Далі два роки армії, і аж потім архітектурний факультет, де й побачив його дипломну роботу Михайло Лушпа. Побачив, оцінив і переманив (Ухань мав розподіл до Одеси) до Сум. Тут згодом і розкрився його непересічний талант. Починав наприкінці 70-х. Разом з Юрієм Кобиляковим проектував у місті критий ринок, молодіжний центр «Романтика». Самостійно — 10-й мікрорайон (не просто спальний, а з продуманою зручною інфраструктурою) та знаменитий дитячий парк «Казка» — таких і тепер немає ніде в Україні. Ця «Казка», можливо, виросла з уявлень про часи, коли Суми ще були дубовою фортецею.

Лиш за останні десять літ створений і очолюваний ним інститут відреставрував, а фактично підняв з руїн, 100 (!) пам'яток архітектури — від монастирів і церков до торгових рядів.

Прикметна деталь: Ухань знає свій родовід до сьомого коліна. Такому архітекторові можна довіряти старовинне місто — не зіпсує.

Пейзаж для душі

У кабінеті Володимира Уханя одразу привертає увагу його власноручний пейзаж: невиразна світло-сіра пляма на лісовому узбіччі раптом спалахує неймовірно-сліпучим світлом десь углибині.

— Таким я бачу майбутнє нашого народу і держави. Сьогодні в житті, на жаль, переважають сірі тони, але з кожним днем їх стає дедалі менше. Ось заради світлої днини — всі клопоти й праця наша.

На попередній посаді я був самодостатнім, мав улюблену роботу, що забезпечувала пристойне життя. Чого ще треба? Однак, коли губернатор, сватаючи на нинішню посаду, сказав: «Тепер треба й на державу попрацювати!» — я згодився без жалю і вагань. З перших днів роботи зрозумів: для комплексного розв'язання і стикування питань будівництва, благоустрою, реставрації інженерних мереж, упорядкування земельних відносин посада головархітектора замала. Щоб розгрібати всі ці проблеми швидко й з найменшими затратами, їх треба привести до спільного знаменника, зосередити в одних руках. Міський голова це зрозумів, і я став ще і його заступником з виконавчої діяльності. Тобто віз став удвічі важчим, але ж тягнемо його скоординованими зусиллями, а не як лебідь, рак і щука. А відтак, процес став керованим від «а» до «я». Від розробки проекту (включно з інфраструктурою і благоустроєм) до перерізання стрічки на новому об'єкті.

Креслення не горять

Один з авторів цих нотаток, як вже сказано, приїжджий, а другий — місцевий. От недавно місцевий і каже приїжджому: «Бачив новий корпус Сумської банківської академії?!» — «Де?» — «Та ось перед тобою!» — «Оце?! Та воно тут стоїть вже літ сто!».

Справді, шляхетна старовинна споруда в ніжно-бузкових (по сумському) тонах чудово вписалася в простір на розі Петропавлівської — немов тут і була. Справді, колись — була. Потім зникла. Ухань відновив її за старими кресленнями. Відновив, і так переконливо, що не запідозриш новизни. За цю роботу Володимира Миколайовича і його творчу групу представлено до Державної премії 2002 року.

Стадіон

Ще зовсім недавно приїжджий питав у місцевого: «А що це за яма у вас у Сумах — немов Тунгуський метеорит упав?!» — «А це котлован під стадіон!» — гордо казав місцевий. Не вірилось. Яма здавалася бездонною. Проте нині стадіон уже вимальовується. Це споруда фантастично легка й водночас грандіозна — настільки, що, здається, весь сумський народ тут уміститься, ще й для гостей місце буде.

Доля і обставини

Володимир Миколайович любить при нагоді сказати: «Я вдячний долі за надійні тили — сім'ю, колектив!». У даному разі колектив — це автономний інститут, ВАТ НДІ «Сумицивільпроектреставрація». Саме ним і спроектовано та відреставровано три будівлі Академії банківської справи, критий легкоатлетичний манеж академії, дерев'яну Троїцьку церкву в Пустовойтівці на Роменщині. А в Сумах — вулицю Соборну. Нині реставрують вулицю Харківську.

В інституті 47 фахівців. Закон дає змогу таким (до 50 душ) колективам заробляти до мільйона гривень на рік. При цьому єдиний податок буде лиш 10 відсотків. А зробиш проектної документації більш як на мільйон — плати набагато більший відсоток податку. Володимир Миколайович вважає: такий «закон» не стимулює до творчості. Але працює далі. У нього є хороша формула: «Бог махнув крилом над головою, і я став архітектором. А від призначення долі відступати гріх!».

Перспективи

До приходу Уханя на посаду головного архітектора генплан Сум не коригувався 15 років. Новий генплан дає змогу здійснювати нову містобудівну політику. Зокрема, він передбачає проектування і забудову міста до 2025 року — як «висотками», так і котеджами. У генплані закладено будівництво 12-го мікрорайону з усією інфраструктурою — для молодих сімей, за рахунок житлового молодіжного кредитування. Переорієнтовано також схему будівництва і використання промтериторій.

За останні півтора року командою Уханя розроблені і вже працюють у Сумах програми «Вулиця» (благоустрій і реконструкція), «Шана минулому» (пам'ятники, пам'ятні знаки), «Сквери» (приміром, навколо мальовничого озера Чеха виростуть Діснейленд, веслувальна станція, водні атракціони, піщані пляжі в китайському та англійському стилях, парк на 1,5 тисячі дерев). Почали також діяти програми «Зупинка» і «Вечірнє місто» (вдень Суми світяться самі по собі, а вночі найкрасивіші споруди спеціально підсвічують). Особлива увага — культовим спорудам, адже в Сумах уживаються 6 конфесій!

Побачимось в Європі

Якось один з авторів цих рядків утік від прилизано-відреставрованого Хрещатика до незайманих Сум. Глядь, а там вулиця Соборна, по-простому Сотня — теж прилизана й відреставрована! І на ній замість старих лип, оспіваних Козупицею, ростуть тепер якісь такі паризькі круглоголові стильні деревця! І все це зробила знову-таки команда архітекторів під керівництвом Володимира Уханя. Після цього навіть говорити з ним не хотілося. А коли ми все ж поговорили з Володимиром Миколайовичем, то дізналися, що «євроремонт» міста — програма довготермінова. Бо вся Європа йде цим шляхом — збереження архітектурного середовища через його оновлення. Соборна вулиця в Сумах — не остання в цій програмі. На черзі —півторакілометровий відрізок вулиці Харківської. Обіцяють, що тут буде сумський Монмартр. Отож до зустрічі в Європі!

Борги і мрії

Він каже: «Я у вічному боргу перед сумчанами, бо крила мені дало це місто і мої наставники — Михайло Лушпа, заслужені архітектори України Анатолій Дейнека, Юрій Кобиляков. Без їхньої допомоги навряд чи став би справжнім архітектором. Завжди пам'ятатиму про це».

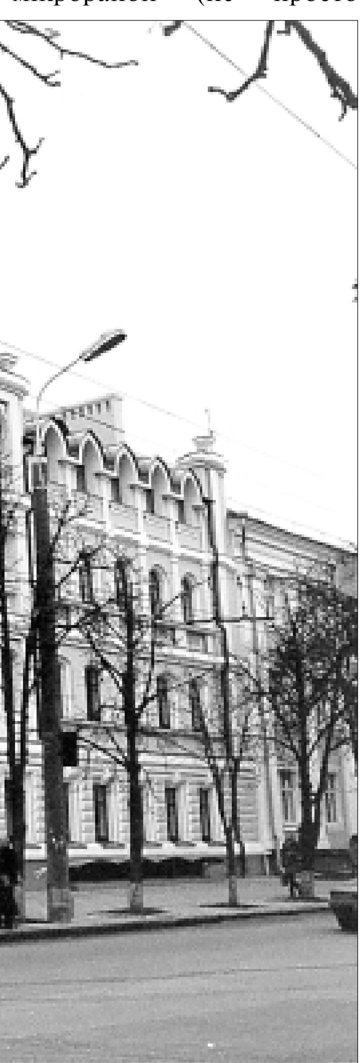
Можливо, тому він мріє про кафедру архітектури на базі Сумського Національного аграрного університету — для таких, яким сам був у юності.

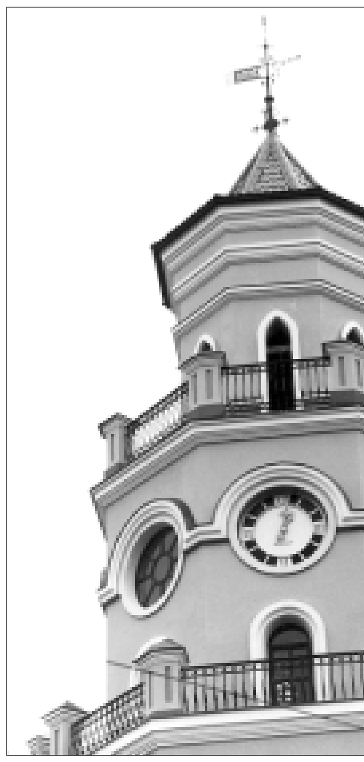
З ініціативи Володимира Петровича Щербаня і за підтримки ректора Аграрного університету Олександра Михайловича Царенка нині створюється кафедра архітектури. Бо область дуже потребує власних кадрів. Не позичати ж їх у Полтаві чи Харкові. Ми з Володимиром Борисовичем Биковим, головним архітектором області, ведемо підготовчу роботу, формуємо кадри і учбові плани.

А на запитання про блакитну мрію Ухань відповідає так: «Проектувати і зводити з натхненням, властивим архітекторам минулого. А натхнення зазвичай з'являється, коли зодчий має замовлення від багатих людей. Тож і мрію, щоб Україна швидше стала багатою і зростила своїх Растреллі та Лекорбюз'є. У бідній країні зодчий стає ремісником, ліпить хрущобки. А зодчий — це не двічі по два чотири, а передусім політ фантазії, навіки втілений у дереві чи граніті...».

Віталій ЖЕЖЕРА,
Владислав ЖМУРКОВ.
Фото
Анастасії СИРОТКІНОЇ,
Сергія КОВАЛЬЧУКА.

! У номер

МОЗ проти діабетиків?

Перед 8 Березня моя семилітня дочка, хвора на діабет, мала вибір: виступати у шкільному концерті з нагоди свята чи пікетувати Верховну Раду. 7 березня там зібралися діабетики та активісти МДАУ (Міжнародної діабетичної асоціації України). Суть їхніх вимог: щоб до Закону «Про Державний бюджет України на 2002 рік» було внесено зміни, які дали б змогу лікарям і хворим вибирати той тип інсуліну, що не дає ускладнень і не погіршує самопочуття. Річ у тім, що у статтях закону, де передбачено закупівлю інсулінів за бюджетні кошти, з'явилося речення: «в тому числі фінансування вітчизняних інсулінів». Хворі на діабет просили депутатів викласти цю частину закону в такій редакції: «в тому числі фінансування закупівлі інсулінів», а також зменшити митний тариф на інсуліни короткої дії з 30 на 10 відсотків. Заради підтримки вітчизняного виробника 117,45 млн. гривень виділялося на закупівлю інсулінів, що виробляються на ЗАТ «Індар», тоді як суми на закупівлю імпортних інсулінів вказані не були і з'явилися лиш після того, як МДАУ звернулася до громадськості і відповідних державних установ з відкритим листом. Нині в Україні 30 відсотків діабетиків потребують саме тих видів інсулінів, які у нас не виробляються і надходять з-за кордону (до речі, жодного імпортного інсуліну немає в національному переліку основних лікарських засобів медпризначення). Попри це, Міністерство охорони здоров'я свого часу вольовими методами перевело багатьох хворих на вітчизняні препарати. Говорити про економічну доцільність цього рішення, коли йдеться про здоров'я і життя людей, просто аморально. Та й з економічної точки зору це рішення не виправдане, бо вітчизняні інсуліни коштують стільки, скільки й зарубіжні, і закуповують їх не за міфічні «українські» гроші (саме на «українському» люблять спекулювати деякі чиновники), а за гроші тих-таки хворих та їхніх родичів, що платять податки. Це ж парадокс: грошей держава виділяє достатньо, а використовуються вони неефективно, третина хворих не забезпечується потрібними препаратами, а частина індарівських препаратів просто пропадає. Та й як можуть фахівці, розуміючи, що «інсулін» — загальна назва препарату, вживати саме поняття «вітчизняний» стосовно ліків? Адже діабет не має національних чи державних ознак.

Звісно, є хворі, яким інсулін, зроблений в Україні, підходить. Однак ідеться про право вибору, якого чиновники хочуть позбавити лікарів та хворих. Попри це, у МДАУ є багато запитань до керівників «Індару», продукція якого контролюється фахівцями самого підприємства і не має міжнародного сертифіката, котрий підтвердив би відповідність виробництва вимогам GMP. До того ж продукція заводу пройшла обмежені клінічні випробовування і ще немає даних про віддалені наслідки застосування вітчизняних інсулінів. Тож, переводячи хворих насильно на індарівські препарати, МОЗ просто експериментує на здоров'ї людей. Чиновники Міністерства не рахуються з думкою практикуючих ендокринологів та їхніх пацієнтів, як свідчать численні листи до МДАУ. Там, зокрема, пишуть: ніхто й не хотів знати думку практикуючих лікарів про проблеми переходу на різні види інсулінів. А лікарі тим часом повідомляють про алергічні реакції, що почалися після переходу їхніх пацієнтів на індарівські препарати. У разі їх застосування в пацієнтів самопочуття гіршає, оскільки неможливо добитися потрібної компенсації цукрів. Та на ці скарги ніхто не зважає, а лікар, який відкрито порушить указівки МОЗ, ризикує спокоєм чи й роботою. Тож хворі мусять самі протистояти не лише хворобі, а й МОЗу. І невідомо, кого легше перемогти — діабет чи рідних чиновників.

Петро НЕДОЛЯ.

КРОКуємо до самостійності

Батькам, прихильникам ідеї раннього розвитку дитини не байдуже, до якого садочка ходитиме їхнє чадо. Та чи є в них вибір?

Альтернатива

Нинішні дошкільні заклади вже не працюють, як раніше, за однією типовою програмою. Кожний колектив обирає її із кількох запропонованих Міністерством освіти («Малятко», «Дитина» тощо). Час вимагає зміни підходів у вихованні та навчанні. Але хоч скільки методичних рекомендацій роздавай, все одно спрацьовує стереотип: я дорослий, а ти ще малий, і роби те, що скажу. Тож здебільшого і нині наші діти не мають права голосу, за них майже все вирішують дорослі, сіючи зерна безініціативності та байдужості.

Натомість як альтернативу наші освітяни ще в 1994-му отримали американську програму «Крок за кроком», започатковану за ініціативи і фінансової підтримки Інституту відкритого суспільства (Нью-Йорк) та Міжнародного центру розвитку дитини (Вашингтон). Цю програму, що ґрунтується на кращих світових традиціях ранньої освіти дітей і адаптована до вітчизняної педагогіки та особливостей різних регіонів України, активно підтримали Міносвіти України та Національний педагогічний університет ім. М. Драгоманова.

Серед десяти пілотних дошкільних закладів з Києва та деяких областей центрів України була і школа-дитсадок «Берізка», що в селищі Буча Київської області. Передусім розташування у робітничому мікрорайоні (поблизу Бучанський завод скловиробів), а також власні напрацювання вплинули на вибір експертної групи з Міносвіти.

— Спочатку треба було переконати батьків, що ми тепер не проводитимемо традиційних занять з дітьми, яких з трьох років по півгодини тримали за столами, змушуючи слухати, — каже директор «Берізки» Ніна Лізенко. — **Натомість програма спрямована на розвиток логічного, образного мислення. Діти постійно в пошуку, перед ними ставлять проблему, а вони самі розв'язують її практичними діями. Приміром, ліпимо вареники — вчимося рахувати, ріжемо іменинний торт — освоюємо тему ділення цілого на частини, варимо компот — знайомимо з технікою безпеки. Ми не даємо готових результатів, а створюємо умови для дитячих досліджень.**

В одній з кімнат височить... двоповерховий будинок з вітальнею, кухнею, спальнею. Поруч магазин, лікарня, бібліотека — так облаштовано центр сюжетно-рольової гри **(на знімках)**. Тут діти відтворюють життя сім'ї. Саме через центри діяльності — маніпулятивний, мистецький, науково-дослідницький, навчання грамоти, гри з піском та водою — закладається вміння самостійно робити свідомий вибір. Вихователі, які проходять спеціальні тренінги, заохочують дітей висловлювати свої думки.

За словами директора Н. Лізенко, колектив на практиці переконався: програма прогресивна. Вже через два роки після початку експерименту за рішенням педради всі групи дитсадка, а згодом і школа почали працювати за американською програмою.

— На уроках пропонуємо декілька букварів, діти працюють з енциклопедіями, домашні завдання — індивідуальні, — зазначає Ніна Олександрівна. — У загальноосвітніх школах вони легко і швидко адаптуються, як правило, стають лідерами у всьому. До слова, за міським рейтингом «Берізка» — кращий заклад освіти вже два роки поспіль.

Тісна співпраця всіх закладів пілотного проекту з Всеукраїнським фондом «Крок за кроком» дала можливість реалізувати ще один напрям програми — включення дітей з фізичними та психічними вадами розвитку до загальноосвітніх закладів. Понад рік у «Берізці» працює навчально-реабілітаційна група. Крім того, торік розпочався новий експеримент «Запобігання насильства над дітьми». Тут знайомлять батьків з правами дітей згідно з Конвенцією ООН, навчають малюків визначати потенційно небезпечні ситуації, як уникати їх і захищати себе.

За програмою «Крок за кроком» вже 1999 року працювало 192 дошкільні групи в 16 областях України. Що в підсумку дала ця програма? І наскільки вона ефективна, якщо зважити на наше життя-буття, так не схоже на американське?

Розповідає завідувачка кафедри дошкільної підготовки Національного педуніверситету ім. М. Драгоманова *Любов АРТЕМОВА:*

— Ця експериментальна програма розрахована на демократичний стиль стосунків вихователя і дитини. Та ідеї демократизації були в нас і в дореволюційні часи. З науковим доробком українців рахувалися свого часу і в Союзі. Американці надали нам лише рекомендації з організації навчального процесу. **Вважаю, нам не варто сліпо переймати чужі програми. Треба створювати свої, базуючись на вітчизняному досвіді. До слова, наша кафедра розробила програму «Крок за кроком в Україні» з особистісно-орієнтовним підходом. Вона ґрунтується на трьох засадах: індивідуалізація, право вибору (яким пишаються американці), співпраця з батьками—співучасниками педагогічного процесу.** Ця програма, переконана, має майбутнє. Вона оригінальна і цікава. Але для початку її треба оприлюднити.

Людмила **ОПАНАСЕНКО.**

Київська область.

Фото автора.

Не хлібом єдиним багате Приазов'я

Перспектива

Приїхав у село, пройшовся вулицею. І не впізнав її. Вздовж широкої асфальтованої дороги на місці непоказних будиночків вишикувалися добротні особняки. Навколо виноградники й сади, квіти і доглянуті городи. На кожному подвір'ї — машини, сільгосптехніка. Колишній сусіда копає траншею для газо- та водопостачання. Каже, днями «врізатимуть» до центральної системи.

Ліворуч від сільського кладовища виросло робітниче селище з котельнею і вітряком. На північ від нього розроблюють кар'єр, до якого весь час подають вагони.

Благодать! Дивлячись на все це, пригадую Мар'янівку 60-х. Непролазна багнюка і керосинова лампа взимку і навесні; гори пшениці на току і стовп пилу над селом влітку; солодкі кавуни й виноград і окраєць хліба в руці восени.

Так було. А змальована благодать — із області, пробачте, фантастики. Хочеться, щоб так було.

Років за десять, може, казка й матеріалізується. Бо моєю Мар'янівкою зацікавилися доморощені промисловці. З Маріупольського заводу імені Ілліча випурхнула гарна звістка: металурги через кілька місяців мають намір розпочати розробку родовища залізної руди поблизу села.

Про те, що вона є, ми знали. Але всі ці роки владі не до неї було. Приазов'я споконвічно славилося врожаями зернових. У районі багато десятиліть головними економічними об'єктами залишалися хлібозавод, друкарня і... все. Промислові підприємства були у великих містах, а сільськогосподарський район мав годувати пролетарів. І він годував. Приазовський район збирав рекордні врожаї. Втім, і торік саме в цьому регіоні одне з сільгосппідприємств зібрало 52 ц зерна з гектара. Найбільше в області. Але пишатися цим уже не доводиться. Аграрному степовому краю, як повітря, не вистачає робочих місць. **Мої земляки, отримавши близько 11 гектарів землі на брата, чухають потилиці. Що з нею робити? Розкрадені спритними керівниками радгоспні техніка та майно «працюють» на купку тих, хто їв поруч із бездарами-директорами з одного корита. Бездарними в сенсі створити і примножити. Обдурити і вкрасти вони вміли.**

Та що тепер про жирних котів казати. Треба засукувати рукави і працювати на себе.

— На своїй землі поки не можу розвернутися — техніки немає. Вирішив заробити на неї, вирощуючи свиней. Побудую от свинарника голів на 10—15, добре, що зерно не дефіцит.

Мій колишній мудрий сусіда вирішив іти таким шляхом. Його односелець чекає не дочекається приходу маріупольців.

— Адже збагачувальна фабрика в Мар'янівці — це 500 робочих місць, — каже глава райдержадміністрації Микола Калаянов. — За нинішніх потужностей маріупольського заводу запасів руди вистачить на 140 років. Донеччани зобов'язалися провести в будинки природний газ. У перспективі — прокладання залізниці.

Не така буде Мар'янівка і район не той. Адже в ньому, крім руди, ще 1898 року відкрито газове родовище. За його розроблення змагаються вже нині чотири столичні фірми. Фахівці вважають, що голубого палива на побутові потреби достатньо.

Не здивуюся, якщо на малу мою батьківщину прийдуть незабаром нафтовики. Американська космічна розвідка виявила «чорне золото» на узбережжі Азовського моря. Причому, за їхніми свідченнями, запасами наше родовище не поступається Кувейтському (?!). У Приазовському районі пробурено першу пробну нафтосвердловину...

На часі — глобальний видобуток корисних копалин і перетворення, хочеться вірити, аграрного району на могутній промисловий. Тим паче, що вже нині область вважають однією з найпріоритетніших за інвестиційною привабливістю.

У Приазовський район хоча й не без побоювань, але пішли інвестори. В селищі Василівка успішно працює підприємство з випуску алюмінієвого лиття, яке поставляють на заводи України та Росії. На черзі — цехи з виробництва сталевого лиття.

Практично немає тут села, в якому не знайшли б лікувальної і столової води. Попит на Ботевську, Новоіванівську, Бабановську, які розливають у пляшки, випереджає пропозицію. Причому окремі води, за висновком учених Москви і Одеси, за своїми властивостями аж ніяк не гірші за «Єсентуки», «Миргородську» та інші відомі води. Тож навіщо платити дорожче, їдучи на курорти за сотні кілометрів?

— Біда нашого району в тому, що в ньому десятиріччями не розвивалася індустрія відпочинку, — зазначає Микола Калаянов. — На нашому узбережжі непобачно мало баз відпочинку, санаторіїв і пансіонатів. Сподіваємося, знайдуться інвестори, які готові вкласти гроші в будівництво. Упевнений, лікувальні води, море й повітря вабитимуть до нас відпочивальників не лише з України і країн СНД.

...Так хочеться скоріше відвідати район, проїхати його селами і не впізнати їх...

Іван ІЛЛЯШ.

Приазовське

Запорізької області.

На знімку: коли ж той газ прийде до нас?

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України щодо створення та функціонування спеціальних (вільних) економічних зон і запровадження спеціальних режимів інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести зміни до таких законів України:

1. У Законі України «Про спеціальні економічні зони та спеціальний режим інвестиційної діяльності в Донецькій області» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 7, ст. 50, № 40, ст. 360, № 48, ст. 413):

1) частину четверту статті 3 викласти у такій редакції:

«До територій пріоритетного розвитку належать у своїх адміністративно-територіальних межах міста Артемівськ, Вугледар, Горлівка, Дзержинськ, Димитров, Добропілля, Донецьк, Дружківка, Єнакієве, Жданівка, Зугрес, Іловайськ, Кіровське, Костянтинівка, Краматорськ, Красноармійськ, Красний Лиман, Макіївка, Маріуполь, Новогродівка, Селидове, Слов'янськ, Сніжне, Торез, Харцизьк, Шахтарськ, а також Амвросіївський, Волноваський, Костянтинівський, Мар'їнський, Слов'янський, Старобешівський та Шахтарський райони»;

2) пункти «а» та «б» частини другої статті 14 викласти у такій редакції:

«а) звільняються на період реалізації інвестиційного проекту, але не більше ніж на п'ять років, від обкладення ввізним митом сировина, матеріали, предмети, устаткування (обладнання), крім підакцизних товарів, і податком на додану вартість — устаткування (обладнання) під час їх ввезення в Україну.

Перелік та обсяги ввезення на митну територію України зазначених сировини, матеріалів, предметів, устаткування (обладнання) є невід'ємною частиною інвестиційного проекту.

Під терміном устаткування (обладнання) слід розуміти машини (крім транспортних засобів), механізми, прилади, пристрої, призначені для використання у технологічному процесі, що здійснюється під час реалізації інвестиційного проекту;

б) звільняється на три роки від оподаткування прибуток, одержаний від реалізації інвестиційних проектів, схвалених Радою, на новостворених підприємствах, діючих підприємствах, їх філіях та інших структурних підрозділах — платниках податку, на яких відбувалася реструктуризація, реконструкція, модернізація, перепрофілювання, в частині, одержаній від освоєння інвестицій, на підставі документів окремого (бухгалтерського, податкового) обліку, якщо інвестиції в них еквівалентні не менш як 1 мільйону доларів США, для малих підприємств — не менш як 250 тисячам доларів США.

Порядок обчислення прибутку, одержаного від здійснення інвестицій на діючих підприємствах, встановлюється Державною податковою адміністрацією України.

Прибуток таких підприємств з інвестицією в них, еквівалентною не менш як 1 мільйону доларів США, одержаний з четвертого по шостий рік, оподатковується за ставкою в розмірі 50 відсотків діючої ставки оподаткування.

Дивіденди, що сплачуються інвестору суб'єктом підприємницької діяльності, який реалізує інвестиційний проект, оподатковуються за ставкою 10 відсотків.

Доходи нерезидентів України, отримані від реалізації інвестиційних проектів, схвалених Радою, на територіях пріоритетного розвитку, оподатковуються у розмірі 2/3 ставок оподаткування, визначених статтею 13 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств». Ця норма не поширюється на доходи від здійснення інвестицій у цінні папери, випущені за рішенням уповноваженого державного органу чи органу місцевого самоврядування, та доходи, визначені пунктом 13.6 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств».

Зазначені пільги застосовуються з моменту отримання першого прибутку»;

3) пункт 1 статті 20 «Прикінцеві положення» доповнити словами та цифрами «крім частини четвертої статті 3 цього Закону в частині віднесення до територій пріоритетного розвитку у своїх адміністративно-територіальних межах міст Дружківка, Зугрес, Іловайськ, Харцизьк, Старобешівського та Шахтарського районів, а також пункту «б» частини другої статті 14 в частині розміру інвестиції для малих підприємств, які набирають чинності з 1 січня 2003 року».

2. Пункт 1 частини другої статті 2 Закону України «Про спеціальний режим інвестиційної діяльності у Закарпатській області» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 7, ст. 51) викласти у такій редакції:

«1) звільнення не більш як на 5 років від обкладення ввізним митом і податком на додану вартість під час ввезення в Україну устаткування (обладнання), крім підакцизних товарів, для реалізації інвестиційного проекту.

Перелік та обсяги ввезення на митну територію України зазначених устаткування (обладнання) є невід'ємною частиною інвестиційного проекту.

Під терміном устаткування (обладнання) слід розуміти машини (крім транспортних засобів), механізми, прилади, пристрої, призначені для використання у технологічному процесі, що здійснюється під час реалізації інвестиційного проекту.

У разі відчуження зазначеного устаткування (обладнання) до закінчення строку реалізації інвестиційного проекту ввізне мито та податок на додану вартість справляються як при імпорті товарів».

3. Статтю 9 Закону України «Про спеціальну економічну зону «Яворів» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 15, ст. 82) після частини четвертої доповнити новою частиною такого змісту:

«5. Під терміном устаткування (обладнання) слід розуміти машини (крім транспортних засобів), механізми, прилади, пристрої, призначені для використання у технологічному процесі, що здійснюється під час реалізації інвестиційного проекту.

Під терміном комплектуючі деталі до устаткування (обладнання) слід розуміти частини, виготовлені згідно із самостійним комплектом документів і призначені для застосування у складі цього устаткування (обладнання).

Перелік та обсяги ввезення на митну територію України зазначених устаткування (обладнання) та комплектуючих деталей до них є невід'ємною частиною інвестиційного проекту».

У зв'язку з цим частини п'яту—одинадцяту вважати відповідно частинами шостою—дванадцятою.

4. Статтю 10 Закону України «Про спеціальну економічну зону туристсько-рекреаційного типу «Курортополіс Трускавець» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 18, ст. 139) після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«4. Під терміном устаткування (обладнання) слід розуміти машини (крім транспортних засобів), механізми, прилади, пристрої, призначені для використання у технологічному процесі, що здійснюється під час реалізації інвестиційного проекту.

Під терміном комплектуючі вироби до устаткування (обладнання) слід розуміти частини, виготовлені згідно із самостійним комплектом документів і призначені для застосування у складі цього устаткування (обладнання).

Перелік та обсяги ввезення на митну територію України зазначених устаткування (обладнання) та комплектуючих виробів до них є невід'ємною частиною інвестиційного проекту».

У зв'язку з цим частини четверту—восьму вважати відповідно частинами п'ятою—дев'ятою.

5. Статтю 9 Закону України «Про спеціальну економічну зону «Славутич» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 32, ст. 263; 2000 р., № 48, ст. 407) після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«4. Перелік та обсяги ввезення на митну територію України зазначених сировини, матеріалів, устаткування (обладнання) та комплектуючих до них є невід'ємною частиною інвестиційного проекту.

Під терміном устаткування (обладнання) слід розуміти машини (крім транспортних засобів), механізми, прилади, пристрої, призначені для використання у технологічному процесі, що здійснюється під час реалізації інвестиційного проекту.

Під терміном комплектуючі до устаткування (обладнання) слід розуміти частини, виготовлені згідно із самостійним комплектом документів і призначені для застосування у складі цього устаткування (обладнання)».

У зв'язку з цим частини четверту—одинадцяту вважати відповідно частинами п'ятою — дванадцятою.

6. Статтю 9 Закону України «Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку в Луганській області» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 38, ст. 351, № 51, ст. 458) після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«4. Перелік та обсяги ввезення на митну територію України зазначених сировини, матеріалів, устаткування (обладнання) є невід'ємною частиною інвестиційного проекту.

Під терміном устаткування (обладнання) слід розуміти машини (крім транспортних засобів), механізми, прилади, пристрої, призначені для використання у технологічному процесі, що здійснюється під час реалізації інвестиційного проекту».

У зв'язку з цим частини четверту—дев'яту вважати відповідно частинами п'ятою—десятою.

7. Статтю 9 Закону України «Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку в Житомирській області» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 2, ст.15) після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«4. Перелік та обсяги ввезення на митну територію України зазначених сировини, матеріалів, устаткування (обладнання) та комплектуючих до них є невід'ємною частиною інвестиційного проекту.

Під терміном устаткування (обладнання) слід розуміти машини (крім транспортних засобів), механізми, прилади, пристрої, призначені для використання у технологічному процесі, що здійснюється під час реалізації інвестиційного проекту.

Під терміном комплектуючі до устаткування (обладнання) слід розуміти частини, виготовлені згідно із самостійним комплектом документів і призначені для застосування у складі цього устаткування (обладнання)».

У зв'язку з цим частини четверту—десяту вважати відповідно частинами п'ятою—одинадцятою.

8. Статтю 7 Закону України «Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на території міста Харкова» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 32, ст. 259) після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«4. Перелік та обсяги ввезення на митну територію України зазначених сировини, матеріалів, устаткування (обладнання) та комплектуючих до них є невід'ємною частиною інвестиційного проекту.

Під терміном устаткування (обладнання) слід розуміти машини (крім транспортних засобів), механізми, прилади, пристрої, призначені для використання у технологічному процесі, що здійснюється під час реалізації інвестиційного проекту.

Під терміном комплектуючі до устаткування (обладнання) слід розуміти частини, виготовлені згідно із самостійним комплектом документів і призначені для застосування у складі цього устаткування (обладнання)».

У зв'язку з цим частини четверту—десяту вважати відповідно частинами п'ятою—одинадцятою.

9. Статтю 10 Закону України «Про спеціальну економічну зону «Миколаїв» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 42, ст. 349) після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«4. Перелік та обсяги ввезення на митну територію України зазначених сировини, матеріалів, устаткування (обладнання) та комплектуючих до них є невід'ємною частиною інвестиційного проекту.

Під терміном устаткування (обладнання) слід розуміти машини (крім транспортних засобів), механізми, прилади, пристрої, призначені для використання у технологічному процесі, що здійснюється під час реалізації інвестиційного проекту.

Під терміном комплектуючі до устаткування (обладнання) слід розуміти частини, виготовлені згідно із самостійним комплектом документів і призначені для застосування у складі цього устаткування (обладнання)».

У зв'язку з цим частини четверту—одинадцяту вважати відповідно частинами п'ятою — дванадцятою.

10. Статтю 14 Закону України «Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку та спеціальну економічну зону «Порт Крим» в Автономній Республіці Крим» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 9, ст. 40) після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«4. Перелік та обсяги ввезення на митну територію України зазначених сировини, матеріалів, устаткування (обладнання) та комплектуючих до них є невід'ємною частиною інвестиційного проекту.

Під терміном устаткування (обладнання) слід розуміти машини (крім транспортних засобів), механізми, прилади, пристрої, призначені для використання у технологічному процесі, що здійснюється під час реалізації інвестиційного проекту.

Під терміном комплектуючі до устаткування (обладнання) слід розуміти частини, виготовлені згідно із самостійним комплектом документів і призначені для застосування у складі цього устаткування (обладнання)».

У зв'язку з цим частини четверту—десяту вважати відповідно частинами п'ятою—одинадцятою.

11. Статтю 9 Закону України «Про спеціальний режим інвестиційної діяльності на території пріоритетного розвитку у Волинській області» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 23, ст.113) після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«4. Перелік та обсяги ввезення на митну територію України зазначених сировини, матеріалів, устаткування (обладнання) та комплектуючих до них є невід'ємною частиною інвестиційного проекту.

Під терміном устаткування (обладнання) слід розуміти машини (крім транспортних засобів), механізми, прилади, пристрої, призначені для використання у технологічному процесі, що здійснюється під час реалізації інвестиційного проекту.

Під терміном комплектуючі до устаткування (обладнання) слід розуміти частини, виготовлені згідно із самостійним комплектом документів і призначені для застосування у складі цього устаткування (обладнання)».

У зв'язку з цим частини четверту—восьму вважати відповідно частинами п'ятою—дев'ятою.

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 7 лютого 2002 року.
№ 3036-III.

Згідно з Регламентом ВР України, закони та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

Офіційно

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про прийняття змін до Статуту Міжнародного агентства з атомної енергії

Верховна Рада України ***постановляє:***

Прийняти Зміну статті VI Статуту Міжнародного агентства з атомної енергії та Зміну статті XIV Статуту Міжнародного агентства з атомної енергії, затверджені 43-ю черговою сесією Генеральної конференції МАГАТЕ 1 жовтня 1999 року.

Президент України Л. КУЧМА.

**м. Київ,
7 березня 2002 року.
№ 3103-III.**

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Договору між Україною і Китайською Народною Республікою про передачу засуджених для відбування покарання

Верховна Рада України ***постановляє:***

Договір між Україною і Китайською Народною Республікою про передачу засуджених для відбування покарання, підписаний в м. Києві 21 липня 2001 року, ратифікувати.

Президент України Л. КУЧМА.

**м. Київ, 7 березня 2002 року.
№ 3106-III.**

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Болгарія про приймання та передачу осіб, що перебувають на територіях обох держав нелегально

Верховна Рада України ***постановляє:***

Угоду між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Болгарія про приймання та передачу осіб, що перебувають на територіях обох держав нелегально, підписану в м. Софії 4 вересня 2001 року, ратифікувати.

Президент України Л. КУЧМА.

**м. Київ, 7 березня 2002 року.
№ 3107-III.**

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України

У зв'язку з прийняттям Закону України «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю» Верховна Рада України ***постановляє:***

I. Внести зміни до таких законів України:

1. Статтю 9 Закону України «Про попереднє ув'язнення» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 35, ст. 360) доповнити після частини другої новою частиною такого змісту:

«Взяті під варту молоді громадяни (віком від 14 до 28 років) мають право отримувати психолого-педагогічну допомогу спеціалістів центрів соціальних служб для молоді».

У зв'язку з цим частини третю і четверту вважати відповідно частинами четвертою і п'ятою.

2. У Законі України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 27, ст. 211):

абзац восьмий статті 1 викласти у такій редакції:

центри соціальних служб для молоді — спеціальні заклади, уповноважені державою брати участь у реалізації державної молодіжної політики шляхом проведення соціальної роботи з дітьми та молоддю»;

статтю 6 викласти у такій редакції:

«Стаття 6. Центри соціальних служб для молоді

Для підтримки соціального становлення та розвитку молоді утворюються центри соціальних служб для молоді та їх спеціалізовані формування.

Порядок утворення і функціонування центрів соціальних служб для молоді та їх спеціалізованих формувань визначається Законом України «Про соціальну роботу з дітьми та молоддю»;

у частинах сьомій і десятій статті 7 слова «соціальними службами для молоді», «соціальним службам для молоді» замінити відповідно словами «центрами соціальних служб для молоді», «центрам соціальних служб для молоді».

3. У Законі України «Про охорону дитинства» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 30, ст. 142):

частини третю і четверту статті 10 після слів «служби у справах неповнолітніх» доповнити словами «центри соціальних служб для молоді» у відповідному відмінку;

частину тринадцяту статті 24 після слів «покладається на органи опіки і піклування» доповнити словами «центри соціальних служб молоді».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України протягом двох місяців:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України Л. КУЧМА.

**м. Київ, 7 березня 2002 року.
№ 3109-III.**

Інформація про фінансово-господарську діяльність, що публікуються емітентом у друкованих виданнях

Найменування емітента	ВАТ «Інститут прикладної інформатики»
Код за ЄДРПОУ	05418052
Номер свідоцтва про державну реєстрацію емітента	05418052
Дата видачі свідоцтва про державну реєстрацію	22/06/1996
Місцезнаходження (поштова адреса) емітента	04004, м. Київ, Пилипівський, б. 4
Міжміський код та телефон	044 244-73-00
Факс	234-14-22
E-mail	
Основні види діяльності (код)	(найменування)
95120	Наукові установи галузего профілю
Кількість акціонерів	1168
Чисельність працівників у емітента на кінець звітного періоду	50
Статутний капітал (тис. грн.)	1124,5
Номінальна вартість простої акції (грн.)	0.25
Кількість простих акцій (шт.)	4497948
Частка простих акцій у статутному капіталі (%)	100,00
Кількість привілейованих акцій (шт.)	
Частка привілейованих акцій у статутному капіталі (%)	
Сумарна вартість непогашених облігацій за номінальною вартістю (тис. грн.)	
Дата проведення останніх зборів акціонерів (для ВАТ)	16 березня 2001
Адреса, за якою звертатись з питань ознайомлення з річним звітом емітента	м. Київ, перевулок Пилипівський, 4
Дата початку виплати дивідендів (якщо вони будуть виплачуватись)	
Дата закінчення виплати дивідендів	
Дата початку виплати процентів за облігаціями	
Дата закінчення виплати процентів за облігаціями	
Дата погашення облігацій	

Юридичні особи, послугами яких користується емітент	Найменування	Місцезнаходження	Номер ліцензії (дозволу)
Реєстратор емітента	ТОВ «Регістр»	м. Київ, вул. Червоноармійська, 23-б	201-Р
Зберігач цінних паперів			
Депозитарій емітента			
Торговці цінними паперами, з якими укладено договори на розміщення випусків цінних паперів			
Юридичні особи, уповноважені емітентом продавати (купувати) його цінні папери			
Юридичні особи, уповноважені емітентом виплачувати дохід за його цінними паперами			
Аудитори (аудиторські фірми), які надають аудиторські послуги емітенту	АФ «Аудит Києва»	м. Київ, вул. Героїв Дніпра, 38	N 0473

Основні показники фінансово-господарської діяльності

Найменування показника	Період: Звітний	Попередній
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (тис. грн.)	1511.2	1549.7
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) (тис. грн.)	870.1	804.8
Чистий прибуток (збиток) (тис. грн.)		
Необоротні активи (тис. грн.)	1549.3	1602.7
Оборотні активи (тис. грн.)	146.6	135.2
Довгострокові зобов'язання (тис. грн.)		
Код за ЄДРПОУ 05418052	КС	434355983
Поточні зобов'язання (тис. грн.)	53.0	95.0
Частка чистого прибутку, яка спрямована на виплату дивідендів на привілейовані акції (тис. грн.)		
Середньорічна кількість простих акцій (шт.)	4497948.0	4497948.0
Чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію (грн.)		
Дивіденди, нараховані на одну просту акцію (грн.)		
Загальна сума коштів, витрачених емітентом на викуп акцій протягом періоду (тис. грн.)		
Кількість акцій, викуплених емітентом протягом періоду (шт.)		
Загальна сума коштів, витрачених емітентом на викуп облігації протягом періоду (тис. грн.)		
Сума сплачених відсотків за облігаціями (тис. грн.)		
Кількість облігацій, викуплених емітентом протягом періоду (шт.)		
Код за ЄДРПОУ 05418052	КС	434355983

Господарським судом Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ-27, вул. Куйбишева,1-а) порушив справу № Б 15/13/02 про банкрутство КСП «Дніпропетровський тепличний комбінат» (52005, Дніпропетровська область, Дніпропетровський район, с. Ювілейне, вул. Радгоспна,56), поточний рахунок 26007113618051 у КБ «Приватбанк» м. Дніпропетровська МФО 305299, код ЗКПО 00847570.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Рябчія Сергія Владиславовича ліцензія АА № 047946, адреса: 49700, м. Дніпропетровськ, вул. Панікахі,2, тел/ф (0562) 65-89-65, факс (0562) 744-96-82.

Заяви кредиторів про грошові вимоги до КСП «Дніпропетровський тепличний комбінат» приймаються у порядку встановленому чинним законодавством України, протягом місяця з дня публікації оголошення. Також розпорядником майна приймаються заяви інвесторів, які виявлять бажання взяти участь у процедурі санації КСП «Дніпропетровський тепличний комбінат».

Правління ВАТ «Вінницяоблпаливо»

повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться 17 травня 2002 р. о 10.00 за адресою: Вінницька область, м. Бар, вул. Заводська,56.

Порядок денний:

1. Звіт Правління про роботу ВАТ «Вінницяоблпаливо» за звітний період.
2. Звіт Спостережної ради за звітний період.
3. Про проведену роботу Ревізійною комісією та її висновки щодо річного звіту та балансу Товариства.
4. Затвердження річного звіту та балансу ВАТ «Вінницяоблпаливо».
5. Про внесення змін до Статуту та Статутного фонду ВАТ.
6. Про використання прибутку за 2001 р., порядок його розподілу на 2002 р.
7. Про деякі зміни в складі Правління ВАТ.
8. Про визначення умов оплати праці посадових осіб ВАТ.

Реєстрація акціонерів буде проводитись в день проведення загальних зборів з 8.00 до 9.45 за адресою: Вінницька область, м. Бар, вул. Заводська,56, паливний завод.

Для участі в реєстрації у загальних зборах акціонерам необхідно при собі мати: паспорт, представникам акціонерів — паспорт і доручення, оформлене згідно з законодавством.

Довідки за телефоном: 46-69-20.

Правління ВАТ «Вінницяоблпаливо»

Господарським судом Дніпропетровської області, 49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева,1а 29.12.2001 р. порушена справа № Б/15/238/01 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Дніпропетровський завод металоконструкцій імені І. В. Бабушкіна», юридична адреса: 49064, м, Дніпропетровськ, вул. Красногвардійська, 1, код ЄДРПОУ 01412851, поточний рахунок 2600230130034 в Ленінському відділенні Промінвестбанку в м. Дніпропетровськ, МФО 305329.

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду Сумської області від 21.01.2002 року № 2744-15/48 Відкрите акціонерне товариства «Есмань», код 19367476, адреса: 41510, с. Волокітіно Путивльського р-ну Сумської обл.; р/р 26006301690195 в «Промінвестбанк» м. Путивль, визнано банкрутом і відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено Калюжного Миколу Івановича, ліцензія № АА 249716 від 19.10.2001 року.

Постановою господарського суду м. Києва від 18.02.02 № 24/40-б (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44 в) визнано банкрутом відсутнього боржника — Спільне Українсько-Американське підприємство у формі закритого акціонерного товариства «Українська фінансова компанія» (м. Київ, вул. Голосіївська, 7, готель «Театральний», к. 131-137, ідентифікаційний код. 24381411, рах.260060185631/980 та 260060185631/840 в Укрексімбанку, МФО 322313), відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Суницю Віктора Івановича (03039, м. Київ, проспект 40-річчя Жовтня, 8, т. 265-29-12, ліцензія від 19.10.01 № 047848).

Товариство з обмеженою відповідальністю **«Техінвест»** (код за ЄДРПОУ — 24932553; 03151 м. Київ, вул. Волинська, 48/50) повідомляє по зменшення розміру статутного фонду.

Заперечення кредиторів проти зменшення статутного фонду приймаються за вищевказаною адресою у встановленому порядку.

Товариство з додатковою відповідальністю **«АІСТ-TRUST»** (код. 21599107) оголошує про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення за тел. 044-244 97 58.

Про проведення тендеру

Замовник	**ВАТ «Тернопільобленерго»**
Поштова адреса:	вул. Енергетична, 2, м. Тернопіль, 46010
Відповідальний за проведення торгів:	Директор енергозбуту — Оляніцький Сергій Богданович, Тел./факс: (0352) 25-14-52 **E-mail: d_zbut@toe.te.ua**
Інформація про предмет закупівлі:	Поставка, підтримка та впровадження біллінгової системи для комерційного обліку споживання електричної енергії юридичними особами.
Процедура здійснення закупівлі:	Відкриті торги (тендер) відповідно до умов тендерної документації.
Місце та спосіб отримання тендерної документації:	Тендерні документи отримуються безпосередньо у замовника
Відповідальний за видачу тендерної документації	Юзьків Олексій Іванович — начальник служби розвитку та підтримки програмного забезпечення (СРППЗ) тел. (0352) 27-95-27 **E-mail: zuzik@toe. te. ua**
Тендерні документи надаються за адресою:	м. Тернопіль, Енергетична, 2, СРППЗ. Тендерна документація надається уповноваженому представникові, який має право звертатися з питань підготовки та подання тендерних пропозицій. Представнику слід мати при собі паспорт для оформлення перепустки до приміщення ВАТ «Тернопільобленерго»
Вартість тендерної документації:	1000 грн. без ПДВ.
Гарантійний внесок:	Відповідно до умов тендерної документації.
Місце подання тендерної документації:	м. Тернопіль, вул. Енергетична, 2, ВАТ «Тернопільобленерго», каб. 314.
Термін подання:	Не пізніше ніж 20 квітня 2002 р. об 11 год.
Місце та дата розкриття тендерних пропозицій:	м. Тернопіль, вул. Енергетична, 2, ВАТ «Тернопільобленерго», каб. 314. 22 квітня 2002 р. об 11 год.
Голова тендерного комітету:	Генеральний директор ВАТ «Тернопільоблнерего» Юхимець Ігор Юрійович

Повідомлення про скликання позачергових зборів акціонерів **ЗАТ «Дніпровська пристань»** 20 травня 2002 р. о 16 годині, що відбудуться за адресою: Київ, вул. Сосюри, 5.

Порядок денний:

1. Вибори Голови та інших членів Спостережної Ради.
2. Розгляд та затвердження передачі акцій від одного акціонера іншому та третім особам.
3. Затвердження нової редакції установчих документів

Господарський суд Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Тюленіна, 21) ухвлою від 20.03.2002 р. порушив провадження по справі № 5/4/22 про банкрутство ТОВ «Максимум» (71500, Запорізька обл., м. Енергодар, вул. Курчатова, 12/83, р/р 2600300162 в ЕФ ВАТ Банк «БІГ Енергія», МФО 313764, Код 19276331).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Потапова Олександра Олександровича (ліцензія № 047564 від 26.06.2001 р., 49098, м. Дніпропетровськ, а/с 4934).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Господарським судом Херсонської області (73000, м. Херсон, вул. Горького,18) порушено справу № 6/2-Б про банкрутство колективного підприємства кооперативу «Олімп» (вул. К. Марка,11 розрахунковий рахунок № 26004301770201 в Комсомольському відділенні м. Херсона Промінвестбанку України, МФО 352231, код 19233155).

Розпорядником майна призначено Ховаєва Ігоря Костянтиновича (м. Херсон, провулок Військовий, 6, 2-й поверх, кімната 8, ліцензія серія АА № 249907 від 22.10.2001 року).

Претензії кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ПП «НАДІЯ-Н», м. Київ, пр. Перемоги, 48-а, зареєстроване Радянською РДА м. Києва 01 вересня 1998 року, номер рішення 11139, ідент. код 30022636, згідно рішення власника реорганізується в ТОВ «НАДІЯ-Н» шляхом приєднання до нього ТОВ «К. Ц. «Тріада», м. Київ, пров. Червоноармійський, 3, зареєстроване Московською РДА м. Києва 14 липня 1997 року, номер рішення 15914, ідент. код 24933274. Претензії приймаються протягом двох місяців з дати надрукування (телефон: 446-91-72).

Вниманию акционеров ЗАО «АТП 16301»

Повестка дня Общего собрания акционеров на 25.04.02 г. дополняется пунктами 4, 5, 6, 7:

4. О досрочном отзыве Председателя Правления Общества.
5. Выборы Председателя Правления Общества.
6. О проведении аудиторской проверки финансово-хозяйственной деятельности общества за последние три года независимой аудиторской компанией.
7. Досрочные перевыборы Наблюдательного совета.

Соответственно пункты 4-12 Повестки дня считать пунктами 8-16.

Справки по тел. 21-97-33, 21-54-45, 21-97-55.

Господарським судом Львівської області (79000, м. Львів, вул. Личаківська, 81) постановою від 26.02.2002 р. по справі 7/163-7/246 визнано банкрутом ЗАТ «Завод Півколо», м. Львів, вул. Півколо, 14, р/р 26009301425113 Ситівське від. ПІБ, МФО 325655, код ЄДРПОУ 05514270. Відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначений Портухай Богдан Романович (м. Львів, вул. Гребінки, 5/2).

Претензії приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення по адресу: 79000, м. Львів, вул. Півколо, 14.

Приватне підприємство **«Інтертрейд»,** код 25640479, зареєстроване Московською райдержадміністрацією м. Києва, 22.05.1998 року за адресою: м. Київ, пр-т 40-річчя Жовтня, 120, корп. 1, повідомляє, що постановою Господарського суду м. Києва № 24/149-б від 01.04.2002 р. ПП «Інтертрейд» визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Крикун В. Б. Претензії кредиторів приймаються протягом 1-го місяця.

Господарським судом Луганської області (91000, м. Луганськ, вул. Героїв ВВВ, 3а) порушено справу № 12/3Б про банкрутство Українсько-Швейцарського товариства з обмеженою відповідальністю «Спільне підприємство «Дані» (92300, Луганська обл., смт. Новопсков, вул. Кірова, 2, код 24197154, р/р 260094980001 в ЛФ КБ «Приватбанк» м. Луганська, МФО 304795).

Розпорядником майна призначено Шевченка Сергія Анатолійовича, ліцензія № 047884 від 19.10.2001 р.

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) порушив справу № Б26/14/02 про банкрутство МПП «Сервіс» (50039, м. Кривий Ріг, вул. Телевізійна, 10, р/р 26000100269001 у Криворізькій філії АКБ Укрсоцбанк, МФО 305619, ЄДРПОУ 20204176).

Розпорядником майна МПП «Сервіс» призначено Годлевську Юлію Кимівну, ліцензія № 249960, тел./факс (0564) 72-86-27.

Заяви кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

«Кроти» нівечать землю

Техногенне калічення безцінних кримських грунтів набуло безпрецедентних масштабів

 Екоджунглі

Вже порушено сотні тисяч гектарів землі, понад 2 мільйони кубометрів її родючого шару деградує у відвалах. Рекультивації не здійснює ніхто.

Поранені гектари

Приїхавши перевірити щирість запевнень керівників 42-х каменедобувних кар'єрів Сакського району в тому, що отримання ліцензій вони заслужили по праву і дотримуються законів на всіх цих об'єктах, членам комісії ВР Криму з раціонального природокористування і земельних питань довелося просто виловлювати їх поодинці, бо «кроти», як називають тут кар'єрників мешканці, від народних обранців утекли.

Виявилося, що від зустрічі з першим заступником голови ВР автономії Борисом Дейчем, головою комісії Миколою Колісниченком, депутатом від Сакського району Федором Снєгірьовим, каменерізи ухилилися не випадково — надра району грабують, а земля після видобутку черепашника перетворюється на непридатну для вирощування пустелю. За умови щорічного відновлення 100 гектарів тут фактично рекультивують менше десяти, та й ті вкрай недбало. Сотні гектарів майже половини площ усіх розритих у районі кар'єрів, де порушені землі ще повністю не відпрацьовано, тобто неостаточно видобуто весь пласт будівельного вапняку, тимчасові господарі покинули, ухилившись від зобов'язань з рекультивації земель. Біля цих кратерів залишилися гори заскладованих у відвали родючих шарів грунту, який деградує в очікуванні того, що його повернуть на місце, з яких зрушили екскаваторами. Вже не чекають рекультивації сотні гектарів цілковито відпрацьованих і залишених кар'єрів району. Це замість того, щоб, як належить після закінчення видобутку корисних копалин, по-господарськи вирівняти кар'єр, поверхню засипати знятим раніше родючим грунтом, а відновлену землю повернути в користування її власникам — сільгосппідприємствам. Запаси невидобутих будматеріалів у розроблених кар'єрах дають можливість пиляти камінь ще півстоліття. Скільки ж за цей час з'явиться гектарів «пораненої» землі, якщо гоїтимуть її такими темпами?

Підлеглі «невловимих» керівників «Сєвєра», «Дитріта», «Колоса» та багатьох інших підприємств, яким відмовлено у видачі ліцензій, намагалися ввести депутатів в оману, показували землі, рекультивовані не ними ще десятки років тому. Їх надто активно і безжалісно калічать через бездіяльність, слабкий контроль і недогляд з боку держслужб, передусім екологічної й податкової інспекцій, районного відділу земельних ресурсів. Навальна і гвалтівна розробка надр району, інтенсивний і масовий видобуток каменю-черепашника ведуться з грубими порушеннями гірничодобувної технології, охорони праці і техніки безпеки, норм санітарного й екологічного контролю. В результаті — бюджет району і держави, Пенсійний фонд обминають сотні тисяч гривень, а землі перетворюються на пустелю з пейзажем, здатним вжахнути не лише любителів природи.

25 кар'єрів, що належать сільгосппідприємствам, віддано до рук непевних і свавільних господарів, які дбають лише про власне збагачення, а плани відновлення площ просто нехтують. Наругу над землею чинить навіть кар'єроуправління «Кримагробуд». Самозахоплено п'ять гектарів землі, роздано площі дев'яти підприємцям, які безкарно грабують сакські природні ресурси. Випадки самовільного захоплення землі під розробку корисних копалин і складування її поверхневого шару в районі частішають.

Вапняки, пісок, глина і мільйони

25 сакських родовищ пильних вапняків, кар'єри піску і глини, щебеню і гравію віддано на відкуп десяткам малих підприємств, які зі значним зиском для себе видобувають тут дорогі нині будівельні матеріали здебільшого нецивілізованими методами, хутко зникаючи саме тоді, коли сільради починають вимагати від них виконання зобов'язань з рекультивації земель. У ліпшому разі керівники таких підприємств відбуваються штрафами від 136 до 355 гривень, хоча їх виручка від реалізації різних видів вибраних із землі будматеріалів, особливо такого специфічно кримського, а відтак дорогого каменю-черепашника, становить сотні тисяч, а нерідко й мільйони гривень. За розрахунками Рескомзему Криму, який попереджає, що «видобуток будматеріалів на півострові став чинником негативного впливу на природу і вже набув статусу проблеми», на відновлення одного гектара землі після видобутку будматеріалів необхідно 25—28 тисяч гривень. Лише Сакському району для цього вже потрібно близько 10 млн. грн., а всьому Криму для впорядкування відпрацьованих земель — майже 43 мільйони гривень. Уряд автономії таку суму на рекультивацію з бюджету у найближчі й подальші роки не виділить, тому закликає знайти ці кошти на місцях. Як відомо, державне фінансування рекультивації земель припинено ще з 1986 року і перекладено на власників землі, тобто сільради — бідні сьогодні, як церковна миша. Звісно, немає коштів і для відновлення грунтів. Тож їм залишається або покидати ці розриті, понівечені, позбавлені гумусу землі, або відводити під звалища та кляти на всі заставки «прийшлих хапуг».

Між тим, таких випадків було б менше, якби сільради відповідальніше ставилися до оформлення видачі своїх земель. Бо надають її малим підприємствам не в оренду, як належить, а в тимчасове користування, яке не передбачає, що використану землю, після вилучення з неї будматеріалів треба будь-кому здавати. Тим часом у Сакському районі вже близько 700 гектарів землі надовго виведено з обороту і це давно сприяє посиленню негативної техногенної дії на екосистему рекреаційного півострова.

Родючі грунти деградують

Не ліпші справи і в Первомайському, Роздольненському, Ленінському районах, де ставлення до землі таке саме споживацьке й хижацьке. Загалом на півострові вже порушено сотні тисяч гектарів землі, понад 2 мільйони кубометрів родючого шару грунтів деградує у відвалах.

Щоб хоч якось зрушити з місця проблему техногенного каліцтва грунтів Криму, Рескомзем автономії запропонував бодай у найпроблематичніших щодо цього районах створити банки рекультивації земель, в які (обов'язково до початку розробки кар'єрів!), мають перераховувати кошти всі гірничодобувні підприємства, які тут експлуатують грунти.

Створити умови, за яких від оплати за рекультивацію ухилитися було б неможливо, мають насамперед спеціальні економічні механізми, систему яких повинні розробити центральні органи влади: до Земельного кодексу необхідно внести нові положення про землекористування, потрібні постанови Кабміну України про розрахунки за землекористування і розподіл коштів, отриманих як плата за землю. Бо досі в Криму рекультивують лише 6% порушених кар'єрами грунтів, адже гроші у видобувників будматеріалів закінчуються чомусь саме тоді, коли справа доходить до відновлення землі. Хоча їх вистачає каменерізам і на розтин грунтів, і на видобуток та вивезення на продаж черепашника. Тож і виходить, що гоїти глибокі рани годувальниці нема кому. Так і стає кримська земля рік у рік дедалі занедбанішою, збільшується кількість велетенських яруг і спотворених масивів, виведених з корисного використання, стоять незаскладовані гори мільйонів тонн здираного з її тіла безцінного гумусу, який пропадає, втрачаючи свої родючі властивості, без належного людського догляду, дяки і шани. Хіба тільки в Криму?

Віктор ХОМЕНКО.
Саки, Крим.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

 Спорт

Від справ внутрішніх — до подій глобальних

■ Хокей

Чемпіонат СЄХЛ. Бронзовим призером став переможець двох попередніх турнірів — київський «Беркут». У серії плей-оф українці переграли російський клуб МДУ (Москва). У столиці Росії «дуель» закінчилася нічиєю — 4:4. А в Києві господарі взяли гору — 3:1 (Сиченко, 28, Ніколаєв, 47, 59 — Іванов, 48).

Чемпіонський титул цього разу розіграли представники Латвії. Боротьба велася, як кажуть, до останнього патрона. Потрібно було п'ять зустрічей. У вирішальному поєдинку «Металургс» з Лієпаї вирвав перемогу у ХК «Рига» за допомогою булітів — 5:4. Чотири попередні зустрічі завершилися з рахунками — 1:2, 3:0, 2:3, 5:1. Отже, хокеїсти з Лієпаї вперше стали чемпіонами СЄХЛ.

Тепер увага вболівальників України буде привернута до національної збірної, яка візьме участь у чемпіонаті світу-2002 (вищий дивізіон). Перший раунд турніру стартує у Швеції 26 квітня. Українська команда гратиме у групі В (Гетеборг). 27 квітня підопічні Анатолія Богданова зустрінуться зі збірною Фінляндії. Того самого дня відбудеться ще один поєдинок у нашій групі — Словаччина—Польща. 29 квітня. Словаччина—Україна, Фінляндія—Польща. 30 квітня. Польща—Україна, Фінляндія—Словаччина.

Фаворит групи, зрозуміло, — команда Суомі. Але і словаки після олімпійського фіаско в Солт-Лейк-Сіті постараються реабілітуватися в очах прихильників.

Не збирається пасти задніх і наша команда, яка гідно зіграла і на попередньому чемпіонаті світу, і на Олімпіаді. Вболівальників, звичайно, найбільше цікавить запитання: а чи гратимуть у Швеції наші "легіонери" з НХЛ? Принаймні всі вони сповнені бажання постояти за країну. Але багато залежатиме від виступів їх команд у розіграші Кубка Стенлі. Скажімо, Дмитро Христич планує приїхати до Гетеборга, бо його "Вашингтон" навряд чи втрутиться у суперечку за головний приз НХЛ. На решту залишається тільки сподіватися.

«Арсенал» прямує до мети

■ Футбол

У післявеликодній понеділок, коли в Європі було не так багато спортивних подій, увага привернув 33-й тур чемпіонату англійської Прем'єр-ліги. Хоча й ця подія була затьмарена смертю королеви-матері. Тому всі матчі на стадіонах туманного Альбіону починалися хвилиною мовчання.

Лондонський «Арсенал», за який успішно виступає Олег Лужний, переміг «Чарльтон» — 3:0. «Каноніри»—головні претенденти на чемпіонський титул — мають гру в запасі. І, на думку багатьох, підопічні Арсена Венгера відберуть «золото» в «Манчестер Юнайтед». Лідирує «Арсенал» — 69 очок, «Ліверпуль» — 68, «Манчестер Юнайтед» — 67.

Інший столичний клуб «Тоттенгем», який «чіпляється» за сьоме місце у турнірній таблиці, вдома завдав поразки «Лідсу» — 2:1. Сергій Ребров вийшов на заміну на 88-й хвилині.

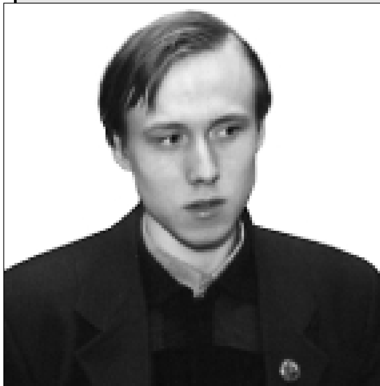
Пономарьов піднімається вгору!

■ Шахи

Оприлюднено світовий професіональний рейтинг-лист на 1 квітня 2002 року. У ньому наведено показники шахістів, у яких «профірейтинг» — 2500 і вище. Українець Руслан Пономарьов піднявся із шостого місця на четверте.

Отже, чільна десятка має такий вигляд: 1. Гаррі Каспаров (Росія) — 2795. 2. Володимир Крамник (Росія) — 2794. 3. Веселин Топалов (Болгарія) — 2720. 4. Руслан Пономарьов (Україна) — 2709. 5. Вішванатан Ананд (Індія) — 2699. 6. Майкл Адамс (Англія) — 2685. 7. Євген Барєєв (Росія) — 2681. 8. Борис Гельфанд (Ізраїль) — 2670. 9. Василь Іванчук (Україна) — 2667. 10. Олександр Морозевич (Росія) — 2661.

В. Б.

На знімку: *Руслан Пономарьов.*
Фото Олекси ВАЩЕНКО.

Гоїти глибокі рани годувальниці нема кому

У тіні не так спекотно?

Думки вголос

Звик купувати хліб в одному й тому самому магазині, в однієї продавщиці. Аж раптом на її місці — інша. Поцікавився, чи часом не захворіла. А у відповідь: «Впіймалася на корупції». Слово за словом — з'ясувалося: Г., місячна зарплата якої ледь сягала 200 гривень, нелегально брала на реалізацію «лівий» хліб, що його постачав якийсь приватний пекар. А потім нишком продавала, маючи на кожному буханці п'ятикопійчаний «навар». А власниця магазину візьми та й «накрий» її на гарячому: одного дня хліба не завезла...

Жінку витурили з магазину, а в неї двоє малих діток, чоловік — безробітний. Незважаючи на благання й сльози. З ярликом «корупціонерка». Спробуй тепер у райцентрі знайти якусь роботу. Кудись скаржитися, шукати захисту — марна справа. Адже наймалася до хазяйки без будь-якого оформлення документів. Наче й не працювала зовсім. Як промовилися у магазині, власниця сама доволі щедро поповнює асортимент неоприбуткованим товаром, отримуючи «тіньову» готівку. Тобто робить так само, як ото спробувала малоімуща продавщиця. Тільки в інших масштабах. І з порушеннями не усних домовленостей між роботодавцем і найманим працівником, а чинного законодавства...

Ще приклад: в одному з одеських ювелірних магазинів працівники управління по боротьбі з економічними злочинами УМВС виявили у підсобці 120 невраховних ювелірних виробів із золота й срібла загальною вагою 1,5 кілограма на суму 114,5 тисячі гривень. Тут-таки зберігалася й 300-грамова золота пластина. Перевіривши касу та виставлені на продаж речі, знайшли ще «зайві» 1400 доларів та речей на 24 тисячі гривень.

З багатьох трибун не раз уже говорено: в «тіні» у нашій країні обертається не менш як половина загальної грошової маси. Навіть бідолашна продавщиця магазинчика усвідомила, що без прихованої кишенькової бухгалтерії нині не прожити. За що й поплатилася. Хоча, думається, «тіньові» мільйони складаються не з її п'ятикопійчаного «навару».

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеська область.

Сільські вісті

Більше мріють, ніж купують

Один із кращих роботодавців 2001 року — Кам'янець-Подільське ЗАТ «Нива», створене Анатолієм Пастухом. Близько сотні працівників уже 12 років поспіль забезпечені роботою, отримують зарплату без затримки.

Збут своїм боронам та запчастинам до сільськогосподарської техніки «Нива» знайшла на закордонних нивах — у Білорусі, Угорщині, Прибалтиці, Болгарії. На жаль, наші селянські спілки та фермери більше мріють, ніж купують.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

Фотофакт

Сім унікальних українських ікон XIX століття — шедеврів сакрального мистецтва Волинського краю, вилучених митною службою, передано на довічне зберігання до Шевченківського національного музею-заповідника у Каневі.

***На знімку**: директор музею-заповідника Ігор Лиховий та головний хранитель фондів Ганна Мажара.*

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Фотофакт

У Севастопольській інфекційній лікарні зусиллями місцевої соціальної служби для молоді та Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) відкрито консультативний пункт «Довіра», покликаний розв'язувати проблеми ВІЛ-інфікованих серед наркоманів.

***На знімку**: головний лікар Микола Демидкін та координатор програм ЮНІСЕФ в Україні Віктор Карпенко.*

Фото Сергія СВЄТЛИЦЬКОГО.

Задихаємося всією вулицею. А вона у нас велика

SOS районного масштабу

Через житловий масив Краснодона вулицею Червоноармійською пролягає дорога державного значення. Нею вдень і вночі рухається потік великовантажного автотранспорту.

Дорога вже давно в аварійному стані. Відсутні тротуари і бордюри, немає лотків для відводу дощових і талих вод. Каналізаційні стоки течуть прямо на подвір'я та в льохи будинків. Від важкого гуркоту транспорту вібрує земля і поступово руйнуються будівлі.

Мешканці Червоноармійської вже котрий рік домагаються перенесення руху важкого вантажного транспорту із цього густонаселеного житлового району. Всі чиновники співчувають авторам численних звернень, дають обіцянки, але...

«Вулиця Червоноармійська, довжина якої становить 1,5 км, справді перебуває в аварійному стані, — погоджується з мешканцями начальник ОДАІ Краснодонського МВ УМВС України в Луганській області майор міліції С. Реблян. — Для її реконструкції потрібно здійснити капітальний ремонт асфальтобетонного покриття з облаштуванням водовідводів, встановленням дорожніх знаків. Відділенням ДАІ не раз було вказано на терміновість проведення заходів, направлялися інформації у виконком і прокуратуру Краснодона, однак коштів на проведення ремонту донині виділено не було».

Украй коротку відповідь на запит мешканців торік дав заступник начальника Держуправління з екології та природних ресурсів у Луганській області В. Кошель: «Виконком Краснодонської міської ради у червні—серпні планує здійснити ремонт проїжджої частини, розподіл транзитних транспортних потоків. Це дасть змогу зменшити інтенсивність руху на 40 відсотків».

Доведена до відчаю Клара Грищенко, онук якої часто хворіє, звернулася з позовом до Краснодонського міського суду. Вона домагається від виконкому Краснодонської міськради відшкодування моральних збитків.

— Я зрозуміла, — каже Клара Василівна, — що ми ніколи не виборемо свого конституційного права на безпечне для життя і здоров'я довкілля. Тому вирішила: нехай я отримаю матеріальне відшкодування на лікування онука.

Однак рішенням суду в позові К. Грищенко було відмовлено.

А хто захистить людей?

Алла АНТИПОВА.

Луганська область.

Чиста вода — в глибоких надрах

Забезпечити городян чистою питною водою — мета програми, реалізацію якої розпочали в Дніпропетровську. Адже водопровідна, з наземних водоймищ, уже навіть небезпечна і без доочистки її ліпше не пити. Тому в місті з'явилися бурильні агрегати, що нарізатимуть свердловини, аби налагодити подачу артезіанської води. Спеціалісти гарантують, що підземні запаси життєдайної вологи в регіоні достатні й цілком придатні для вживання. Мало того — наділені оздоровчими властивостями.

У різних мікрорайонах Дніпропетровська нині бурять п'ять свердловин із 17-ти запланованих програмою «Чиста вода». Кожну буде облаштовано бюветом. Питну воду, як очікується, продаватимуть за помірними цінами.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Залишайтеся з «Голосом»

Про податки подбає Кабмін

Чула, що вдовам фронтовиків-інвалідів до 9 травня передбачена щорічна разова грошова допомога у розмірі п'яти мінімальних пенсій за віком. Чи буде при виплаті ця сума оподатковуватись?

Марія КОТЛЯР.

Черкаська область.

Частина четверта статті 15 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» передбачає, що щорічно до 5 травня членам сімей, зазначеним у пункті 1 статті 10 цього Закону, а також дружинам (чоловікам) померлих інвалідів війни, які не одружилися вдруге, виплачується разова грошова допомога у розмірі п'яти мінімальних пенсій за віком. Дружинам (чоловікам) померлих учасників бойових дій, учасників війни, визнаних за життя інвалідами від загального захворювання, трудового каліцтва та з інших причин, які не одружилися вдруге, щорічна разова грошова допомога виплачується в розмірі трьох мінімальних пенсій за віком. Розмір мінімальної пенсії за віком становить 29,90 грн.

У минулому році, 28.03, Кабінет Міністрів України прийняв постанову № 292 «Про забезпечення виплати у 2001 році разової грошової допомоги, передбаченої Законом України від 22.10.93 р. № 3551-XII «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», пункт 4 якої у 2001 р. звільняв від обкладання прибутковим податком з громадян суми разової грошової допомоги та інших виплат і вартість подарунків у розмірах, які не перевищують 15 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (255,00 грн.), що виділяються ветеранам війни та особам, на яких поширюється дія цього Закону. Якщо дію постанови буде продовжено на 2002 рік або буде прийнято нову аналогічну постанову, можна розраховувати, що зазначена грошова допомога і в цьому році не буде оподатковуватися.

Марина КОВАЛЬЧУК.

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.
Редколегія: Сергій ПРАВДЕНКО, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.
Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».
Зам. 0311062. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України
Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Засновник і видавець — Верховна Рада України